Cronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig:
Ewrop yn Buddsoddi mewn Ardaloedd Gwledig
European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe Investing in Rural Areas

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Glastir

Glastir Uwch 2018

Llyfryn Rheolau 2: Cod y Fferm Gyfan ac Opsiynau Rheoli

Cymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig

2014-2020

© Hawlfraint y Goron 2017
WG31094 ISBN digidol: 978 1 4734 8819 9

Contents

Cyflwyniad **5**

Adran A – Cod Y Fferm Gyfan **7**

Gofynion Cyfreithiol a Chaniatâd 7

Rheolau sy’n berthnasol i’r holl dir (gan gynnwys tir cynefin) 7

Rheolau sy’n berthnasol i’r holl dir cynefin 11

Adran B - Opsiynau Rheoli **15**

Opsiwn 5 – Amodau manylach ar gyfer rheoli perth/gwrych (bob ochr) 15

Opsiwn 14 – Ymrwymo i chwistrellu 100% o’r slyri 17

Opsiwn 14b – Ymrwymo i chwistrellu 75% o’r slyri 18

Opsiwn 15 – Tir pori parhaol heb fewnbynnau 19

Opsiwn 15b – Tir pori parhaol gyda ychydig o fewnbynnau 20

Opsiwn 15c – Tir pori parhaol heb unrhyw fewnbynnau a phori cymysg 22

Opsiwn 15d – Tir pori parhaol gyda ychydig o fewnbynnau a phori cymysg 23

Opsiwn 19 – Rheoli glaswelltir gwlyb ar dir isel 25

Opsiwn 19b – Rheoli glaswelltir gwlyb ar dir isel â phori cymysg 26

Opsiwn 20 – Rheoli gweundir arfordirol a gweundir llawr gwlad 27

Opsiwn 20b – Rheoli gweundir arfordirol a gweundir llawr gwlad â phori cymysg 29

Opsiwn 21 – Rheoli morfeydd heli sy'n cael eu pori 31

Opsiwn 21b – Rheoli morfeydd heli sy’n cael eu pori â phori cymysg 32

Opsiwn 22 – Cynnal gweirgloddiau 33

Opsiwn 25 – Rheoli twyni tywod 34

Opsiwn 25b – Rheoli twyni tywod â phori cymysg 35

Opsiwn 27 – Ymylon o wyndwn 36

Opsiwn 28 – Cadw sofl dros y gaeaf 37

Opsiwn 30 – Ydau gwanwyn a chodlysiau heb eu chwistrellu 39

Opsiwn 31 – Ydau gwanwyn heb eu chwistrellu, gyda sofl dros y gaeaf 41

Opsiwn 32b – Plannu gwreiddgnydau heb eu chwistrellu ar dir wedi’i wella heb ddrilio 43

Opsiwn 33 – Cnwd gorchudd i anifeiliaid gwyllt ar dir wedi’i wella 45

Opsiwn 34 – Talar o ŷd heb ei gynaeafu 47

Opsiwn 34b – Talar o ŷd heb ei wrteithio nai’i chwistrellu 48

Opsiwn 37 – Bridiau Prydeinig brodorol prin 50

Opsiwn 41a – Rheoli’r pori ar dir agored 53
Opsiwn 41b – Rheoli’r pori ar dir agored â phori cymysg 54
Opsiwn 100 – Coetir di–stoc 55
Opsiwn 420 – Sefydlu coed a prysgwydd trwy blannu (llai na 0.25ha) 56
Opsiwn 421 – Sefydlu coed a prysgwydd trwy aildyfiant naturiol (llai na 0.25ha) 57
Opsiwn 103 – Prysgwydd di–stoc 58
Opsiwn 104 – Coetir pori 59
Opsiwn 106 – Parciau a gerddi hanesyddol 60
Opsiwn 109 – Glaswelltir metelaidd 62
Opsiwn 115 – Gweundir sych ar lawr gwlad gyda llai na 50% yn eithin man 63
Opsiwn 116 – Gweundir sych ar lawr gwlad gyda mwy na 50% yn eithin man 65
Opsiwn 117 – Gweundir gwlyb ar lawr gwlad gyda llai na 60% yn laswellt y gweunydd 67
Opsiwn 118 – Gweundir gwlyb ar lawr gwlad gyda mwy na 60% yn laswellt y gweunydd 69
Opsiwn 119 – Sefydlu gweundir ar lawr gwlad ar laswelltir 71
Opsiwn 120 – Rheoli glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad 73
Opsiwn 121 – Adfer glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad yn dir pori 74
Opsiwn 122 – Adfer glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad yn gaeau gwair 76
Opsiwn 123 – Glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad; tir pori 78
Opsiwn 124 – Glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad; gweirglodd 80
Opsiwn 125 – Adfer glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad yn dir pori 82
Opsiwn 126 – Adfer glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad yn gaeau gwair 84
Opsiwn 128 – Glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir 86
Opsiwn 129 – Adfer glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir yn dir pori 88
Opsiwn 130 – Adfer glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir; yn gaeau gwair 90
Opsiwn 131 – Troi tir âr yn dir pori parhaol (heb ei wrteithio) 92
Opsiwn 132 – Troi glaswelltir wedi’i wella yn laswelltir wedi’i led–wella (caeau gwair) 93
Opsiwn 133 – Glaswelltir gwlyb ar lawr gwlad 95
Opsiwn 134 – Adfer glaswelltir gwlyb ar lawr gwlad yn dir pori 96
Opsiwn 139 – Mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill gyda llai na 50% yn laswellt y gweunydd 97

Opsiwn 140 – Mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill gyda mwy na 50% yn laswellt y gweunydd 99
Opsiwn 141 – Adfer mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill (dim pori).... 101
Opsiwn 142 – Adfer mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill yn dir pori ... 102
Opsiwn 143 – Ffen yr iseldir........ 104
Opsiwn 144 – Adfer ffen yr iseldir (dim pori) 105
Opsiwn 145 – Adfer ffen yr iseldir yn dir pori........ 106
Opsiwn 146 – Gwelyau cyrs di–stoc 107
Opsiwn 147 – Creu gwelyau cyrs........ 108
Opsiwn 148 – Glaswelltir yr arfordir (clogwyni a llethrau arforol) 109
Opsiwn 149 – Adfer morfa heli (dim pori)........ 110
Opsiwn 150 – Creu morfa heli........ 112
Opsiwn 151 – Creu graean arfordirol a thwyni tywod â llystyfiant........ 114
Opsiwn 153 – Gwyndwn o feillion coch........ 116
Opsiwn 155 – Rheoli maethynnau'n well trwy gynllunio a chodi samplau pridd. 117
Opsiwn 156 – Lleiniau clustogi o borfa i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo 118
Opsiwn 157 – Lleiniau clustogi o borfa i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo; tirwedd ffosydd 119
Opsiwn 158 – Lleiniau clustogi i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo ar dir wedi'i aredig........ 120
Opsiwn 159 – Rheoli glaswelltir heb fewnbynnau rhwng 15 Hydref a 31 Ionawr 121
Opsiwn 160 – Dim calch ar dir wedi'i wella na glaswelltir wedi'i led–wella ar briddoedd mawn 123
Opsiwn 161 – Rheoli glaswelltir ar gyfer y frân goesgoch (bwydo)........ 124
Opsiwn 162 – Cnwd ŷd yr hydref heb ei chwistrellu ar gyfer bras yr ŷd (nythu a bwydo) 125
Opsiwn 163 – Cnwd haidd gwanwyn heb ei chwistrellu ar gyfer bras yr ŷd (nythu & bwydo) 127
Opsiwn 164 – Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (nythu a bwydo cywion) 129
Opsiwn 165 – Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (bwydo)........ 131
Opsiwn 166 – Rheoli gweirgloddiau er lles y gylfinir (nythu) 133
Opsiwn 167 – Rheoli glaswelltir er lles y cwtiad aur (bwydo)........ 135
Opsiwn 168 – Rheoli tir er lles y gornchwiglen (bwydo a nythu) 137

Opsiwn 169 – Cnydau ŷd gwanwyn, rêp had olew, had llin neu fwstard er lles y gornchwiglen (nythu) ... 139
Opsiwn 170 – Lleiniau gwyndwn er lles y gornchwiglen (nythu) ... 141
Opsiwn 171 – Rheoli tir er lles mwyalchen y mynydd (bwydo) ... 143
Opsiwn 172 – Rheoli Perllan ... 145
Opsiwn 173 – Rheoli coridor nant ... 147
Opsiwn 174 – Llain glustogi o borfa arw i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo ar dir o dan gnwd âr ... 148
Opsiwn 175 – Rheoli porfa arw; tir wedi'i hamgáu ... 149
Opsiwn 176 – Coetir – Pori ysgafn ... 150
Opsiwn 400 – Taliad rheoli ychwanegol; rheoli stoc ... 152
Opsiwn 401 – Taliad rheoli ychwanegol; pori cymysg ... 153
Opsiwn 412 – Taliad rheoli ychwanegol; rheoli llosgi ... 154
Opsiwn 403 – Taliad rheoli ychwanegol; ailwlychu ... 155
Opsiwn 404 – Taliad rheoli ychwanegol; ailwlychu (tir wedi'i wella) ... 156
Opsiwn 405 – Taliad rheoli ychwanegol; pori er lles infertebratau mewn tail ... 157
Opsiwn 411 – Taliad rheoli ychwanegol; lleihau lefelau stocio ... 158
Opsiwn 413 – Llwybrau Troed ... 159
Opsiwn 414 Llwybrau Troed (Dim Cŵn) ... 160
Opsiwn 415 - Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl ... 161
Opsiwn 416 - Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl (Dim Cŵn) ... 162
Opsiwn 417 – Cyflwyno hawl tramwy cyhoeddus newydd ... 163
Opsiwn 418 - Ardaloedd Mynediad Caniataol ... 164
Opsiwn 419 - Torri llystyfiant â pheiriant at ddiben cadwraeth ar lennyrch mewn coedlannau ... 165
Atodiad 1 – Sut i ddweud y gwahaniaeth rhwng tir cynefin a thir wedi’i wella 166
Atodiad 2 –Cod y Fferm Gyfan ac Opsiynau Rheoli - ... 169
Tabl Crynhoi Cyfraddau Talu a Math o Uned ... 169

Cyflwyniad

Mae'r rhestr isod yn rhestru Cod y Fferm Gyfan a'r Opsiynau Rheoli sydd ar gael o dan Glastir Uwch ac yn disgrifio'r hyn y bydd gofyn ichi ei wneud os byddwch yn eu cynnwys yn eich contract. Mae rhai Opsiynau Rheoli yn gofyn ichi greu cynefinoedd ac mae rhai eraill yn gofyn ichi reoli cynefinoedd a nodweddion sy'n bod eisoes. Mae yna Opsiynau Rheoli ar gyfer eu cynnal ar dir wedi'i wella hefyd.

Dim ond yr Opsiynau Rheoli sy'n cyfrannu at wireddu'r amcanion y cafodd y fferm ei dewis o'u herwydd y gallwch eu cynnwys yn eich contract Glastir Uwch.

Ni all Llywodraeth Cymru warantu na chaiff y rheolau Glastir Uwch sydd o fewn y llyfryn eu newid e.e. o ganlyniadau i newidiadau i ddeddfwriaeth yr UE. Bydd Llywodraeth Cymru yn hysbysebu'r newidiadau ac yn cysylltu â ffermwyr ble bo angen.

Dewiswch God y Fferm Gyfan a'r Opsiynau Rheoli rydych am eu gweld drwy glicio ar rif y dudalen berthnasol yn y rhestr isod. Fel arall, fe allwch sgrolio drwy'r ddogfen i gyrraedd y tudalennau sydd eu hangen arnoch.

Cofiwch mai taliad haenog yw Cod y Fferm Gyfan ond bod rhaid cadw at holl ofynion y Cod ar holl Dir y Contract.

Adran A – Cod Y Fferm Gyfan

Rhaid cynnal Cod y Fferm Gyfan ar yr holl dir sy'n dod o dan eich Contract ac am oes eich Contract Glastir

Gofynion Cyfreithiol a Chaniatâd

Cydymffurfio â'r holl ofynion cyfreithiol a chael y caniatâd angenrheidiol yn ôl y gofyn.
Eich cyfrifoldeb chi yw sicrhau bod yr holl ofynion cyfreithiol yn cael eu hateb a'ch bod wedi cael pob caniatâd angenrheidiol cyn dechrau ar unrhyw Waith Cyfalaf ac Opsiynau Rheoli.

Rheolau sy'n berthnasol i'r holl dir (gan gynnwys tir cynefin)

Ni chaniateir cloddio craig, sgri, tywod, graean, cerrig mân, clai na mawn ac eithrio lle bo gennych ganiatâd cynllunio eisoes neu lle gallwch brofi'ch bod wedi'ch eithrio rhag gorfod cael caniatâd cynllunio ar gyfer gweithgarwch anamaethyddol.

Peidiwch â llosgi llystyfiant ar graig na safleoedd archeolegol.

Rhaid cadw cofnodion ar gyfer pob cae unigol ynghylch y tail buarth, slyri, gwrtaith anorganig, gwrtaith organig, gwymon calchog, calch, slwtsh carthion, slwtsh papur gwastraff, gwastraff y fferm a gwastraff o'r tu allan i'r fferm, plaladdwyr neu chwynladdwyr sy'n cael ei roi arno.
Rhaid ichi gadw cofnod papur neu electronig cyfoes o'r defnydd a wneir o'r uchod ar bob parsel unigol sydd yn y Contract Glastir hwn dros gyfnod llawn y Contract. Rhaid cadw'r cofnodion am ddeng mlynedd lawn ar ôl talu'r taliad olaf. Bydd y cofnod hwn yn ffurfio rhan o'r Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch ag aredig na thrin unrhyw dir o fewn 2 fetr i gwrs dŵr neu gynefin gwlyb.

Peidiwch â rhoi tail da byw na dŵr budr ar bridd sydd wedi rhewi'n galed neu sy'n ddwrlawn.

Ystyr 'wedi rhewi'n galed' yw pridd sydd wedi'i rewi am fwy na 12 awr. Nid yw dyddiau pan fydd pridd yn rhewi dros nos ond sy'n dadmer yn ystod y dydd yn cyfrif.

Rhaid peidio â storio tail, silwair na gwastraff arall y fferm mewn ardal lle ceir perygl o lifogydd (risg o 1 mewn 100 mlynedd yn ôl Cyfoeth Naturiol Cymru) nac ar lethr o fwy na 7°.
Eithriad i hyn yw pan fydd mwy na 90% o'r daliad o fewn yr ardaloedd hyn. Bryd hynny, rhaid gofyn i Lywodraeth Cymru am gyngor ar le storio addas a dilyn y cyngor hwnnw.

Os ydych yn tyfu indrawn

Rhaid ichi leihau'r perygl o erydiad pridd trwy gadw at un o'r arferion canlynol:

i. Troi'r pridd ar ôl y cynhaeaf ag aradr gynion rhag iddo gywasgu

ii. Hau rhygwellt o dan yr indrawn

iii. Chwalu tir sydd wedi'i gywasgu gan olwynion tractor â phigyn a phlannu gorchudd gaeaf.

Rhaid cofnodi'r gwaith trin a ddewisir yn y Dyddiadur Gwaith. Dylech ofalu fod yr holl waith yn cydymffurfio â gofynion Traws Gydymffurfio.

Hefyd, ar lethrau o fwy na 7° sy'n risg uchel yn ôl Cyfoeth Naturiol Cymru a ger cwrs dŵr, rhaid ichi gadw llain glustogi sydd o leiaf 2 fetr o led wrth droed y cae. Darn o dir yw llain glustogi sy'n cael ei adael heb ei drin rhwng ffin y cnwd a'r cwrs dŵr. Dylai'r llain glustogi fod yn ddigon llydan i rwystro gwaddodion rhag cael eu golchi oddi ar y cae i mewn i'r cwrs dŵr.

Peidiwch â chyflwyno unrhyw anifail neu blanhigyn anfrodorol ar dir y Contract, heblaw at ddiben cynhyrchu amaethyddol (gan gynnwys anifeiliaid hela) neu gynhyrchu coed masnachol.

Diogelwch hen goed a choed mewn caeau.
Mae'n bwysig cadw coed am eu bod yn rhan o gymeriad a natur y dirwedd ac yn werthfawr i fywyd gwyllt, hyd yn oed pan fyddant wedi marw neu'n heintiedig

Peidiwch â niweidio coed, er enghraifft drwy drin y tir yn rhy agos at eu gwreiddiau. Diogelwch hwy rhag drifft chwynladdwyr. Peidiwch â thrin y tir o dan y canopi.

Os gwelwch fod coeden neu ran o goeden farw neu heintiedig yn beryglus, cewch ei thorri. Ystyr peryglus yn yr achos hwn yw ei bod yn ddigon agos i lwybr fel y gallai deunydd sy’n cwympo oddi arni gau’r llwybr neu ei bod yn ddigon agos i lwybr mynediad neu adeilad arall fel y gallai canghennau gwympo arnyn nhw a’u difrodi.

Gellir ystyried bod coed sy'n tyfu ar adeiladau fferm traddodiadol a choed ansefydlog neu heintiedig sy'n tyfu ar nodweddion archeolegol yn beryglus hefyd os oes posibilrwydd y gallai'r goeden gwympo a difrodi'r nodwedd hanesyddol.

Pan fyddwch yn torri coeden sy’n berygl neu ran ohoni, bydd gofyn i chi dynnu llun ohoni a’i gadw i brofi ei fod yn beryglus a’i ddangos os gofynnir ichi wneud hynny.

Cadwch adeiladau traddodiadol a’u holion.

Rhaid cadw adeiladau traddodiadol a’u holion, waeth beth yw eu cyflwr oni bai eu bod yn beryglus.

Ystyr peryglus yn yr achos hwn yw bod yr adeilad yn ddigon agos i lwybr cyhoeddus neu lwybr â chaniatâd fel y gallai deunydd sy’n cwympo oddi arno gau’r llwybr neu ei fod yn ddigon agos i lwybr mynediad neu adeilad arall fel y gallai deunydd sy'n cwympo oddi arno achosi difrod.

Pan fyddwch yn dymchwel adeilad traddodiadol neu ran ohono sydd yn eich barn chi yn beryglus, bydd gofyn ichi dynnu llun ohono a’i gadw i brofi ei fod yn beryglus a dangos y llun os gofynnir ichi wneud hynny.

Rhaid cynnal arolwg ystlumod cyn dymchwel neu newid yr adeilad, rhaid cadw tystiolaeth bod yr arolwg wedi'i gynnal a rhaid ei ddangos pan ofynnir amdano.

Peidiwch â difrodi unrhyw Heneb Restredig neu Heneb sydd heb ei Rhestru sydd wedi’i nodi ar Fap y Contract.

Mae difrod yn golygu unrhyw un o’r canlynol:

- Tarfu ar y pridd neu dyrchu’r uwchbridd.
- Dympio neu storio deunydd ar ben y nodwedd, gan gynnwys creu storfa dros

dro.

- Codi deunydd gan gynnwys cerrig, pridd neu isbridd o'r nodwedd.
- Arwyddion amlwg o erydu (colli a thyrchu uwchbridd neu isbridd) gan anifeiliaid a cherbydau neu waith amaethyddol.
- Plannu coed ar y nodwedd (ac eithrio plannu coed ‘tebyg am eu tebyg’ yn lle coed eraill mewn tir parc dynodedig).
- Caniatáu i brysgwydd ddatblygu.
- Aredig neu ail–hau.
- Symud nodweddion cerrig unigol.

Rhaid peidio â difrodi na tharfu ar unrhyw “Barc Hanesyddol” neu “Ardd Hanesyddol” sydd ar y Gofrestr Parciau a Gerddi Hanesyddol. Mae difrod yn golygu unrhyw un o’r canlynol:

- Clirio cynlluniau plannu hanesyddol sydd wedi’u nodi ar y Gofrestr.
- Codi nodweddion adeiladau neu nodweddion y dirwedd neu darfu arnynt.
- Ailfodelu’r dirwedd mewn ffordd a fydd yn newid y topograffi.
- Dympio deunydd.

Rhaid cael caniatâd i gynnal rhai Opsiynau Rheoli a allai achosi difrod i nodweddion Rhestredig neu Heb eu Rhestru a fydd wedi’u nodi ar Fapiau’r Contract gan gynnwys Parciau a Gerddi Cofrestredig.

Rhaid cydymffurfio â'r dyletswyddau cyfreithiol sy’n ymwneud â Hawliau Tramwy Cyhoeddus a mynediad i’r cyhoedd.
Rhaid ichi ddangos eich bod yn cydymffurfio â’r gofynion cyfreithiol ynghylch Hawliau Tramwy Cyhoeddus a Mynediad i’r Cyhoedd ar Dir y Contract, gan gynnwys peidio â’u rhwystro, a’u hadfer ar ôl eu haredig.

Rhaid caniatáu mynediad ar droed at unrhyw dir sy’n gefn gwlad agored yn ôl y mapiau a baratowyd o dan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000.

Dylech gysylltu â'ch Awdurdod Lleol os oes unrhyw broblemau â’r Hawliau Tramwy Cyhoeddus hyn ar dir y Contract.

Rhaid cael caniatâd ysgrifenedig gan yr Awdurdod Lleol neu Awdurdod y Parc Cenedlaethol i gynnal pob Opsiwn sy'n rhwystro Hawl Tramwy Cyhoeddus. Rhaid ei ddangos pan ofynnir amdano.

Rhaid cadw'r tir yn y Contract yn lân o sbwriel fel hen gerbydau, hen ffensys, deunydd plastig a hen offer domestig.
Rhaid clirio sbwriel o’r safle cyn dechrau’r cytundeb

Rheolau sy’n berthnasol i’r holl dir cynefin

Ystyr cynefin yw:

Unrhyw lystyfiant â llai na 25% ohono’n rhywogaethau amaethyddol sydd wedi’u hau, yn unol â Rheoliadau Asesu Effeithiau Amgylcheddol (Amaethyddiaeth) (Cymru) 2007.

Cewch fanylion pellach y diffiniad o gynefin yn Atodiad 1.

Peidiwch â niweidio'r cynefin.
Y diffiniad o niweidio yw peri i'r math o lystyfiant sy'n nodweddiadol o'r cynefin hwnnw gael ei golli. Gallech eu colli trwy orbori neu danbori, neu stablad (gorsathru) y tir trwy borthi da byw arno a rhigoli'r tir â pheriannau fferm a cherbydau eraill.
Peidiwch â gwella’ch tir cynefin.
Ni chaniateir gwella’ch tir cynefin at bwrpas amaethyddol yn ystod oes y Contract, waeth a ydych wedi cael cydsyniad sgrinio o dan y Rheoliadau Asesu Effeithiau Amgylcheddol ai peidio.

Peidiwch ag aredig, trin nac ail–hau’r tir.

Rhaid peidio â rowlio tir cynefin na'i lyfnu rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf.
Rhaid cofnodi gwaith rowlio a llyfnu ar dir cynefin yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â gosod draeniau newydd na newid y draeniau sydd yno'n barod.
Peidiwch â defnyddio aradr wâdd chwaith.

Peidiwch â charthu ffosydd rhwng 1 Mawrth a 31 Awst ar dir cynefin.
Gellir gwneud gwaith cynnal a chadw arferol ar ddraeniau sy'n bodoli eisoes fel a ganlyn:

- Gellir clirio llystyfiant a gwaddodion, gan adael llystyfiant ar hyd un ochr i'r ffos.
- Peidiwch â dyfnhau na lledu ffosydd na gosod pibellau newydd.
- Cewch gynnal draeniau caeau at y safon wreiddiol cyn belled na fydd hyn yn amharu ar y cynefin.
- Rhaid cofnodi gwaith carthu ffosydd ar dir cynefin yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â thorri mawn ar dir cynefin.

Peidiwch â gwasgaru slyri, gwrtaith anorganig, gwrtaith organig, tail buarth, slag basig, gwymon calchog, slwtsh carthion, slwtsh papur gwastraff na gwastraff arall o'r fferm ac oddi ar y fferm ar dir cynefin.
Cewch wasgaru tail buarth dim ond lle bydd un o Opsiynau Rheoli cynefin penodol Glastir yn gadael ichi wneud hynny.

Peidiwch â storio tail, silwair na gwastraff arall y fferm ar dir cynefin nac ar nodweddion y dirwedd neu archeolegol nac o fewn 10 metr i gwrs dŵr.

Peidiwch â defnyddio chwynladdwyr ac eithrio i:

i. sbot–chwynnu a rheoli chwyn hysbysadwy neu rywogaethau goresgynnol estron megis marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan, rhododendron, Jac y neidiwr, yr efwr enfawr; neu,

ii. rheoli llystyfiant goresgynnol ar nodweddion hanesyddol ac adeiladau traddodiadol ac adeiladau fferm.

Efallai y bydd eithriadau i’r amodau uchod os oes eu hangen i sicrhau manteision amgylcheddol penodol sydd eu hangen fel rhan o’r cynllun Glastir.

Adran B - Opsiynau Rheoli

Opsiwn 5 – Amodau manylach ar gyfer rheoli perth/gwrych (bob ochr)

- Nid yw perthi terfyn a pherthi wrth ymyl ffyrdd yn gymwys am yr Opsiwn hwn.
- Dim ond perthi sy'n cael eu rheoli a'u cynnal yn rheolaidd trwy docio neu ddulliau traddodiadol (bondocio a phlygu) sy'n gymwys am yr opsiwn hwn.
- Cadwch uchder a lled y berth fel ag sy'n nodweddiadol yn y dirwedd leol, ond ddim llai na 2 fetr o uchder ac 1.5 metr o led (oni bai ei bod wedi cael ei phlygu fel rhan o gylch rheoli rheolaidd). Os ydy'r berth ar glawdd, mesurwch uchder y berth o ben y clawdd.
- Bydd gofyn i berth newydd ei hadfer dyfu i'r uchder a'r lled gofynnol erbyn blwyddyn 3 y cynllun.
- Gadewch i goed ifanc dyfu'n goed aeddfed yn y berth, bob 20–70 metr.
- Os ydych am blygu'r berth neu ei bondocio, rhaid gwneud hynny rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir 1.5 metr bob ochr o ganol y berth.
- Rhaid nodi manylion y berth rydych yn ei thorri neu ei phlygu o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Thorri perthi yn ystod tymor nythu'r adar (rhwng 1 Mawrth a 31 Awst).
- Sianelu dŵr sy'n llifo oddi ar wyneb y tir ar hyd ymyl y berth na gadael i dda byw sathru'r pridd.
- Defnyddio llinyn plastig i glymu'r coesynnau yn eu lle.

- Torri mwy na thraean o hyd y berth sydd yn yr Opsiwn hwn bob blwyddyn a pheidiwch â thorri'r un darn o’r berth fwy nag unwaith bob tair blynedd.
- Trin y tir sydd o fewn 2 fetr o ganol y berth, na rhoi gwrtaith, tail na chwynladdwr arno.

Opsiwn 14 – Ymrwymo i chwistrellu 100% o’r slyri

- Rhaid eich bod yn cynhyrchu ac yn darparu lle i storio o leiaf 100,000 o litrau o slyri.
- Rhaid cadw’r storfeydd slyri mewn cyflwr da.
- Rhaid gwasgaru’r holl slyri a gynhyrchir ac a ddefnyddir ar y daliad trwy ddefnyddio chwistrellydd, system ‘trailing shoe’ neu far diferu dros gyfnod y contract.
- Rhaid cofnodi’r dull gwasgaru a swm y slyri yn y dyddiadur gwaith.
- Ni fyddwch yn gymwys i geisio am grant i brynu peiriant chwistrellu slyri, 'trailing shoe' na bar diferu drwy’r cynllun Grantiau Cynhyrchu Cynaliadwy os byddwch yn ymgymryd â’r opsiwn hwn.

Peidiwch â:

- Chwistrellu’n uniongyrchol i’r pridd ar dir lle ceir Heneb Restredig – defnyddiwch far diferu neu offer ‘trailing shoe’.

Opsiwn 14b – Ymrwymo i chwistrellu 75% o’r slyri

- Rhaid bod gennych ddigon o le i storio o leiaf 100,000 o litrau o slyri.
- Rhaid cadw storfeydd slyri mewn cyflwr da.
- Rhaid gwasgaru o leiaf 75% o’r slyri a gynhyrchir ac a ddefnyddir ar y daliad, gan ddefnyddio chwistrellydd, system ‘trailing shoe’ neu far diferu dros gyfnod y contract.
- Gellwch wasgaru hyd at 25% o’r slyri trwy ddulliau confensiynol ar dir wedi’i wella o fewn tir y contract.
- Rhaid cofnodi lleoliad, y dull gwasgaru a swm y slyri yn y Dyddiadur Gwaith.
- Ni fyddwch yn gymwys i geisio am grant i brynu peiriant chwistrellu slyri, 'trailing shoe' na bar diferu drwy’r cynllun Grantiau Cynhyrchu Cynaliadwy os byddwch yn ymgymryd â’r opsiwn hwn.

Peidiwch â:

- Chwistrellu’n uniongyrchol i’r pridd ar dir lle ceir Heneb Restredig – defnyddiwch far diferu neu offer ‘trailing shoe’.

Opsiwn 15 – Tir pori parhaol heb fewnbynnau

- Rhaid cadw'r tir fel glaswelltir.
- Rhaid rheoli'r tir drwy bori anifeiliaid arno i gynnal llain las o uchder amrywiol yn ystod y tymor tyfu.
- Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm o uchder ac o leiaf 20% ohoni'n dalach na 7 cm o uchder.
- Rheolwch y borfa trwy ei phori i godi tyfiant y llynedd.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri'r llystyfiant ar unrhyw adeg ac eithrio i reoli chwyn niweidiol neu redyn. Cewch docio brwyn ar ôl 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith torri ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.
- Rowlio na llyfnu'r tir rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith rowlio a llyfnu ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Torri cnwd o wair neu silwair.

Opsiwn 15b – Tir pori parhaol gyda ychydig o fewnbynnau

Bydd yr opsiwn yma ar gael ar ffermydd sydd wedi eu dewis ar gyfer ymweliad fferm i asesu ansawdd dŵr er mwyn cyflawni amcanion ansawdd dŵr a'r Fisglen berlog yn unig. Gallwch gynnal yr opsiwn hwn ar dir pori wedi'i wella yn unig.

- Rhaid cadw'r tir fel glaswelltir.
- Rhaid rheoli'r tir drwy bori anifeiliaid arno i gynnal llain las o uchder amrywiol yn ystod y tymor tyfu.
- Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 centimetr o uchder ac o leiaf 20% ohoni'n dalach na 7 centimetr o uchder.
- Rheolwch y borfa trwy ei phori i godi tyfiant y flwyddyn.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigyn erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigyn erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron.
- (Er mwyn cyrraedd y nifer anghenrheidiol o rywogaethau planhigyn yn y borfa bydd angen gostwng ffrwythlondeb y pridd drwy leihau faint o fewnbynnau amaethyddol (e.e. gwrteithiau) sy'n cael ei wasgaru.)
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn Rheoli hwn.

Peidiwch a:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri'r llystyfiant ar unrhyw adeg ac eithrio i reoli chwyn niweidiol neu redyn. Cewch docio brwyn ar ôl 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith torri ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.
- Rowlio na llyfnu'r tir rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith rowlio a llyfnu ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.

- •Torri cnwd o wair na silwair.

Yn ôl i’r Cynnwys

Opsiwn 15c – Tir pori parhaol heb unrhyw fewnbynnau a phori cymysg

- Gallwch gynnal yr opsiwn ar dir pori sydd naill ai’n dir wedi’i wella neu’n dir cynefin.
- Rhaid cadw'r tir fel glaswelltir.
- Rhaid rheoli'r tir drwy bori anifeiliaid arno i gynnal llain las o uchder amrywiol yn ystod y tymor tyfu.
- Rhaid i o leiaf 30% o’r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o’r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 20% o’r borfa fod yn fyrrach na 7 cm o uchder ac o leiaf 20% ohoni’n dalach na 7 cm o uchder.
- Rheolwch y borfa trwy ei phori i godi tyfiant y flwyddyn.
- Rhaid cadw dyddiadur stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy’n dod o dan yr Opsiwn hwn.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri’r llystyfiant ar unrhyw adeg ac eithrio i reoli chwyn niweidiol neu redyn. Cewch docio brwyn ar ôl 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi’r gwaith torri ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Rowlio na llyfnu'r tir rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi’r gwaith rowlio a llyfnu ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Torri cnwd o wair na silwair.

Opsiwn 15d – Tir pori parhaol gyda ychydig o fewnbynnau a phori cymysg

Bydd yr opsiwn yma ar gael ar ffermydd sydd wedi eu dewis ar gyfer ymweliad fferm i asesu ansawdd dŵr er mwyn cyflawni amcanion ansawdd dŵr a'r Fisglen berlog yn unig.

- Gallwch gynnal yr opsiwn ar dir pori sydd naill ai'n dir wedi'i wella neu'n dir cynefin.
- Rhaid cadw'r tir fel glaswelltir.
- Rhaid rheoli'r tir drwy bori anifeiliaid arno i gynnal llain las o uchder amrywiol yn ystod y tymor tyfu.
- Rhaid i o leiaf 30% o'r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o'r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm o uchder ac o leiaf 20% ohoni'n dalach na 7 cm o uchder.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigyn erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigyn erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron.
- (Er mwyn cyrraedd y nifer anghenrheidiol o rywogaethau planhigyn yn y borfa bydd angen gostwng ffrwythlondeb y pridd drwy leihau faint o fewnbynnau amaethyddol (e.e. gwrteithiau) sy'n cael ei wasgaru.)
- Rheolwch y borfa trwy ei phori i godi tyfiant y flwyddyn.
- Rhaid cadw dyddiadur stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o

dan yr Opsiwn hwn.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri'r llystyfiant ar unrhyw adeg ac eithrio i reoli chwyn niweidiol neu redyn. Cewch docio brwyn ar ôl 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith torri ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Rowlio na llyfnu'r tir rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf. Rhaid cofnodi'r gwaith rowlio a llyfnu ar dir o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Torri cnwd o wair na silwair.

Opsiwn 19 – Rheoli glaswelltir gwlyb ar dir isel

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch y glaswellt a'r brwyn drwy eu pori i sicrhau llain las sydd ag 80% o'i laswelltau (heb gynnwys brwyn) yn 5–30 cm o uchder yn ystod y tymor tyfu.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri mwy nag un rhan o dair o'r tir sydd o dan frwyn bob blwyddyn mewn cylchdro.
- Rowlio, llyfnu na thorri rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf.

Opsiwn 19b – Rheoli glaswelltir gwlyb ar dir isel â phori cymysg

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy’n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch y glaswellt a’r brwyn drwy eu pori i sicrhau llain las sydd ag 80% o'i laswelltau (heb gynnwys brwyn) yn 5–30 cm o uchder yn ystod y tymor tyfu.
- Rhaid i o leiaf 30% o’r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o’r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Torri mwy nag un rhan o dair o'r tir sydd o dan frwyn bob blwyddyn mewn cylchdro.
- Rowlio, llyfnu na thorri rhwng 15 Mawrth a 15 Gorffennaf.

Opsiwn 20 – Rheoli gweundir arfordirol a gweundir llawr gwlad

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhwystrwch brysgwydd ac eithin rhag tagu'r tir drwy bori gwartheg, defaid, geifr neu ferlod arno.
- Ar weundir llawr gwlad dylai o leiaf hanner (50%) o'r gweundir fod yn gorlwyni megis grug a llus.
- Ar weundir arfordirol dylai o leiaf chwarter (25%) o'r gweundir fod yn gorlwyni megis grug, llus ac eithin mân.
- Rhaid i rug aeddfed prennaidd ac ail dyfiant ifanc fod yn bresennol.
- Rhaid llosgi llystyfiant ar weundir llawr gwlad yn unol â'r Rheoliad Llosgi Grug a Glaswellt (2008) a'r cod Llosgi Grug a Glaswellt.
- Ni ddylai mwy na chwarter o'r gweundir ddangos arwyddion o losgi yng nghyfnod y contract (5 mlynedd).
- Rhaid cynnal yr Opsiwn hwn ar barseli cyfan.
- Er mwyn sicrhau'r cydbwysedd cywir o fathau o lystyfiant fel y nodwyd uchod ni ddylai'r lefelau pori fod yn uwch na'r canlynol unrhyw bryd:
    - 1 Ebrill – 30 Mehefin 0.4 UDB/hectar
    - 1 Gorffennaf – 30 Medi 0.2 UDB/hectar
    - 1 Hydref – 31 Mawrth 0.1 UDB/hectar
- Rhaid cofnodi'r gwaith llosgi ar y tir sydd o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.

Opsiwn 20b – Rheoli gweundir arfordirol a gweundir llawr gwlad â phori cymysg

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhwystrwch brysgwydd ac eithin rhag tagu'r tir drwy bori gwartheg, defaid, geifr neu ferlod arno.
- Ar weundir llawr gwlad dylai o leiaf hanner (50%) o'r gweundir fod yn gorlwyni megis grug a llus.
- Ar weundir arfordirol dylai o leiaf chwarter (25%) o'r gweundir fod yn gorlwyni megis grug, llus ac eithin mân.
- Rhaid i rug aeddfed prennaidd ac ail dyfiant ifanc fod yn bresennol.
- Rhaid llosgi llystyfiant ar weundir llawr gwlad yn unol â'r Rheoliad Llosgi Grug a Glaswellt (2008) a'r cod Llosgi Grug a Glaswellt.
- Ni ddylai mwy na chwarter o'r gweundir ddangos arwyddion o losgi yng nghyfnod y contract (5 mlynedd).
- Rhaid cynnal yr Opsiwn hwn ar barseli cyfan.
- Rhaid i o leiaf 30% o'r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o'r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Er mwyn sicrhau'r cydbwysedd cywir o fathau o lystyfiant fel y nodwyd uchod ni ddylai'r lefelau pori fod yn uwch na'r canlynol unrhyw bryd:
    - 1 Ebrill – 30 Mehefin 0.4 UDB/hectar
    - 1 Gorffennaf – 30 Medi 0.2 UDB/hectar
    - 1 Hydref – 31 Mawrth 0.1 UDB/hectar

- Rhaid cofnodi’r gwaith llosgi ar y tir sydd o dan yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Rhaid cadw dyddiadur stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.

Opsiwn 21 – Rheoli morfeydd heli sy'n cael eu pori

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy’n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch y borfa drwy ganiatáu i wartheg, defaid, geifr neu ferlod bori'n ysgafn arni neu drwy roi’r gorau i bori arni pan fydd angen.
- Morfa bori: dylai o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 10 cm o uchder ac o leiaf 20% ohoni fod yn dalach na 10 cm o uchder.
- Er mwyn sicrhau'r cydbwysedd cywir o fathau o lystyfiant fel y nodwyd uchod ni ddylai'r lefelau stocio fod yn uwch na 0.4 UDB/hectar rhwng 1 Mawrth a 15 Gorffennaf.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Mynd â cherbydau arno ac eithrio mewn argyfwng. Rhaid cofnodi’r cerbydau argyfwng sy’n cael eu defnyddio ar dir yn yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Ailagor unrhyw ddraeniau sy'n bod eisoes.

Opsiwn 21b – Rheoli morfeydd heli sy’n cael eu pori â phori cymysg

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy’n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch y borfa drwy ganiatáu i wartheg, defaid, geifr neu ferlod bori'n ysgafn arni neu drwy roi’r gorau i bori arni pan fydd angen.
- Morfa bori: dylai o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 10 cm o uchder ac o leiaf 20% ohoni fod yn dalach na 10 cm o uchder.
- Rhaid i o leiaf 30% o’r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o’r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Er mwyn sicrhau'r cydbwysedd cywir o fathau o lystyfiant fel y nodwyd uchod ni ddylai'r lefelau stocio fod yn uwch na 0.4 UDB/hectar rhwng 1 Mawrth a 15 Gorffennaf.
- Rhaid cadw dyddiadur stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Mynd â cherbydau arno ac eithrio mewn argyfwng. Rhaid cofnodi’r cerbydau argyfwng sy’n cael eu defnyddio ar dir yn yr opsiwn hwn yn y dyddiadur gwaith.
- Ailagor unrhyw ddraeniau sy'n bod eisoes.

Opsiwn 22 – Cynnal gweirgloddiau

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn, ond fe gewch wasgaru tail buarth arno bob yn ail flwyddyn.
- Dylech fynd ag anifeiliaid pori o'r weirglodd cyn 15 Mai a'u cadw oddi arni am o leiaf 10 wythnos.
- Rhaid lladd a chywain cnwd o wair arni. Lladdwch gnwd o wair a'i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi. Rhaid cywain y gwair sydd wedi'i ladd, hyd yn oed os oes glaw wedi'i ddifetha.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwywair ond nid silwair. Rhaid troi'r gwywair o leiaf ddwywaith.
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15 cm o uchder.
- Nodwch ar y Dyddiadur Gwaith pryd mae'r weirglodd ar gau i dda byw ac yn cael ei lladd a'i chywain, a'i ddarparu pan ofynnir amdano.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Gadael anifeiliaid pori arni am bedair wythnos ar ôl ei lladd.

Opsiwn 25 – Rheoli twyni tywod

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli'r tir drwy adael i wartheg, defaid, geifr neu ferlod bori'n ysgafn arno.
- Ar dwyni tywod dylech gynnal llain las o uchder amrywiol. Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm o uchder a rhaid i o leiaf 40% fod yn fyrrach na 10 cm. Ni ddylech bori fwy na 0.6 UDB/hectar rhwng 1 Mawrth a 15 Gorffennaf.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.

Opsiwn 25b – Rheoli twyni tywod â phori cymysg

- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli'r tir drwy adael i wartheg, defaid, geifr neu ferlod bori'n ysgafn arno.
- Ar dwyni tywod dylech gynnal llain las o uchder amrywiol. Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm o uchder a rhaid i o leiaf 40% fod yn fyrrach na 10 cm. Ni ddylech bori fwy na 0.6 UDB/hectar rhwng 1 Mawrth a 15 Gorffennaf.
- Rhaid i o leiaf 30% o'r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o'r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.

Opsiwn 27 – Ymylon o wyndwn

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Rhaid cynnal yr Opsiwn hwn wrth ydau, had rêp olew, had llin, indrawn neu wreiddiau.
- Rhaid sefydlu ymyl o wyndwn bob blwyddyn rhwng 2–8 metr o led cyn 15 Mai (cnydau ŷd, had llin a rêp), cyn 31 Mai (indrawn) neu cyn 1 Gorffennaf (gwreiddgnydau).
- Rhaid creu gwely had bob blwyddyn a gadael i'r ymyl aildyfu'n naturiol.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar yr holl dir o fewn yr ymyl o wyndwn.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu a thorri'r ymyl o wyndwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Defnyddio'r ymylon fel trac.
- Ei dorri cyn 1 Awst neu tan 14 wythnos ar ôl ei hau (pa un bynnag sydd hwyraf).

Opsiwn 28 – Cadw sofl dros y gaeaf

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Rhaid iddo ddilyn cnwd ydau.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Casglwch y gwellt o fewn 2 wythnos ar ôl y cynhaeaf a chaniatáu aildyfiant naturiol o laswelltau a phlanhigion llydanddail.
- Peidiwch â gadael mwy na 0.4UDB/hectar o anifeiliaid i bori arno.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.
- Nid yw sofl indrawn na sofl y cnwd a heuwyd tano yn dderbyniol.
- Rhaid cofnodi'r gwaith cynaeafu, torri, aredig, trin a drilio ydau o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Defnyddio chwynladdwyr ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy. Cewch ddefnyddio chwynladdwr o 1 Mawrth.
- Torri tyfiant ddaeth ar ôl y cynhaeaf cyn 15 Chwefror.
- Gwasgaru slyri rhwng y cynhaeaf a 1 Mawrth.
- Defnyddio'r ardal i storio tail.
- Rhoi porthiant atodol arno.

- Ei aredig, ei drin na'i ddrilio cyn 1 Mawrth.
- Gadael mwy na 0.4UDB/hectar o anifeiliaid i bori arno.

Opsiwn 30 – Ydau gwanwyn a chodlysiau heb eu chwistrellu

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Rhaid sefydlu'r cnwd cyn 15 Mai.
- Mae'n rhaid i'r Cnwd gynnwys dros 50% o ydau. Gellir defnyddio codlysiau i dan-hadu'r cnwd.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch chwistrellu glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu a chynaeafu ydau heb eu chwistrellu a heuwyd yn y gwanwyn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Chynaeafu'r cnwd cyn 1 Awst neu tan 14 wythnos ar ôl ei hau (p'un bynnag sydd hwyraf).
- Hau Indrawn
- Hau porfa o dan y cnwd.
- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd

- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai'ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a'ch bod yn ei ddrilio gyda'r had

Opsiwn 31 – Ydau gwanwyn heb eu chwistrellu, gyda sofl dros y gaeaf

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- •Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Rhaid sefydlu'r cnwd cyn 15 Mai.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch chwistrellu glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Casglwch y gwellt o fewn 2 wythnos ar ôl y cynhaeaf a chaniatáu aildyfiant naturiol o laswelltau a phlanhigion llydanddail.
- Ar ôl ei gynaeafu, peidiwch â'i bori cyn 1 Ionawr ac wedyn â dim mwy na 0.4udb/hectar ar unrhyw adeg.
- Bydd angen cadw dyddiadur stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.
- Rhaid cofnodi'r gwaith sefydlu a chynaeafu, torri, aredig, trin a drilio ydau o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Hau cnwd oddi tano.
- Hau Indrawn

- Cynaeafu’r cnwd cyn 1 Awst neu tan 14 wythnos ar ôl ei hau (p’un bynnag sydd hwyraf).
- Torri’r tyfiant a ddaeth ar ôl y cynhaeaf cyn 15 Chwefror.
- Gwasgaru slyri rhwng y cynhaeaf a 1 Mawrth.
- Ei aredig, ei drin na’i ddrilio'n uniongyrchol cyn 1 Mawrth.
- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu’r cnwd
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai’ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a’ch bod yn ei ddrilio gyda’r had

Opsiwn 32b – Plannu gwreiddgnydau heb eu chwistrellu ar dir wedi'i wella heb ddrilio

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Sefydlwch gnwd o faip gwynion, maip melyn meddal, maip melyn caled, erfin neu fetys porthiant cyn 1 Gorffennaf.
- Paratowch y pridd trwy ei drin.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch ddefnyddio glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Peidiwch â defnyddio ffwngladdwr oni bai'ch bod yn ei roi i drin yr had cyn eu hau.
- Ar dir wrth gwrs dŵr mae angen llain glustogi briodol o laswellt (o leiaf 2 fetr o led). Mae priodol yn golygu digon o lain glustogi i rwystro gwaddodion rhag cael eu golchi oddi ar y cae i'r cwrs dŵr.
- Rhaid cadw stoc allan tan 15 Hydref.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu ac aredig y gwreiddgnwd heb ei chwistrellu o dan yr opsiwn hwn a'r dyddiad cychwyn pori yn y Dyddiadur Gwaith

Peidiwch â:

- Aredig tan 1 Mawrth
- Drilio’r had
- Defnyddio pryfladdwr na gwenwyn lladd malwod.
- Hau cnwd oddi tano

Opsiwn 33 – Cnwd gorchudd i anifeiliaid gwyllt ar dir wedi'i wella

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Paratowch wely had o leiaf 4 metr o led a sefydlu'r cnwd erbyn 15 Mai.
- Bydd o leiaf 80% o'r cymysgedd hadau yn ydau, gydag o leiaf un o'r canlynol: mwstard, rêp neu had llin.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch ddefnyddio glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Rhaid ail–hau unrhyw ran o'r tir lle mae'r cnwd yn methu.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu a thorri'r cnwd bywyd gwyllt o dan yr opsiwn hwn a'r dyddiad cychwyn pori yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Hau cnwd oddi tano.
- Hau indrawn
- Ei bori na'i dorri cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol.

- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu’r cnwd
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai’ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a’ch bod yn ei ddrilio gyda’r had

Opsiwn 34 – Talar o ŷd heb ei gynaeafu

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Mae'r Opsiwn hwn ar gael ar gyfer cnwd ŷd sy'n cydio erbyn 15 Mai.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Dylech neilltuo talar 3–6 metr o led o gnwd ŷd ar hyd ymyl y cnwd a'i adael heb ei gynaeafu tan 1 Mawrth.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch ddefnyddio glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu, cynaeafu a thorri'r dalar ydau o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Rhoi unrhyw wrtaith, tail organig, calch na slag.
- Cynaeafu na phori'r dalar tan 1 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai'ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a'ch bod yn ei ddrilio gyda'r had

Opsiwn 34b – Talar o ŷd heb ei wrteithio nai'i chwistrellu

- I'w gynnal ar dir wedi'i wella yn unig.
- Caiff fod yn rhan o gylchdro.
- Os mai'ch bwriad yw cylchdroi'r opsiwn hwn, rhaid rhoi gwybod i Lywodraeth y Cynulliad pa gaeau rydych am eu defnyddio erbyn 1 Ebrill bob blwyddyn ar y Ffurflen Hybysu Cylchdroi Caeau. Peidiwch â thrin darn newydd nes bod Llywodraeth y Cynulliad wedi dweud bod y darn hwnnw'n dderbyniol, oherwydd efallai y bydd angen caniatâdad.
- Mae'r Opsiwn hwn ar gael ar gyfer cnwd ŷd sy'n cydio erbyn 15 Mai.
- Os oes angen chwynladdwr fel rhan o raglan Integredig ar gyfer Rheoli Plâu, cewch ddefnyddio glyphosate i ladd tyfiant cyn hau ond peidiwch â defnyddio chwynladdwr arall ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol fel marchysgall, ysgall y maes, tafol crych, dail tafol, llysiau'r gingroen, clymog Japan neu Jac y neidiwr.
- Dylech neilltuo talar 3–6 metr o led o gnwd ŷd ar hyd ymyl y cnwd a'i adael heb ei wrteithio na'i chwistrellu.
- Rhaid cofnodi gwaith sefydlu, cynaeafu a thorri'r dalar ydau o dan yr opsiwn hwn yn y Dyddiadur Gwaith.

Peidiwch â:

- Rhoi unrhyw wrtaith, tail organig, calch na slag.
- Hau indrawn
- Cynaeafu na phori'r dalar tan 1 Awst neu 14 wythnos ar ôl hau (pa un bynnag yw'r olaf).
- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd

- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai’ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a’ch bod yn ei ddrilio gyda’r had

Opsiwn 37 – Bridiau Prydeinig brodorol prin

- Rhaid cynnal y nifer ofynnol o Unedau Da Byw bob adeg o'r flwyddyn ac eithrio pan fydd angen cymryd mesurau rheoli milfeddygol anrhagweladwy.
- Er mwyn bod yn gymwys, rhaid bod y da byw wedi'u cofrestru fel anifeiliaid pedigri. Efallai y bydd gofyn cysylltu rhif adnabod yr anifail â Chymdeithas ei Frid.
- Caniateir gwartheg, defaid a cheffylau cymwys fel y'u diffinnir ar gofrestr gymeradwy Prydain o fridiau brodorol sydd mewn perygl (fel y'u nodir isod)
- Bydd y bridiau cymwys a gynhwyswyd ar ddechrau'r contract yn gymwys am oes y contract, ond os byddwch yn dewis newid bridiau yn ystod y contract, bydd yn rhaid ichi gynnal y nifer ofynnol o unedau da byw sydd i'w weld ar y fersiwn ddiweddaraf Llawlyfr Technegol Glastir
- Bydd angen un o'r tair dogfen ganlynol i brofi'r opsiwn hwn (i) tystysgrif pedigri unigol; (ii) llyfr buches/diadell/gre ac ati y gymdeithas dan sylw neu (iii) lythyr oddi wrth gymdeithas y brid yn cadarnhau faint o anifeiliaid o'r rhestr bridiau prin sydd ar eich daliad.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

(Caiff y rhestr o fridiau brodorol prin ei hadolygu o dro i dro ac fe all newid)

Gwartheg	Defaid (parhad)	Ceffylau
Aberdeen Angus (Grddl[1])	Border Leicester	Cleveland Bay
Beef Shorthorn	Boreray	Clydesdale
Belted Galloway (gan gynnwys Galloway gwyn)	Cambridge	Dales
	Castlemilk Moorit	Dartmoor
British White	Clun Forest	Eriskay
Chillingham	Cotswold	Exmoor
Dairy Shorthorn (Grddl[1])	Dalesbred	Fell
Devon (Red Ruby)	Defaid Balwen	Hackney (Ceffyl a Merlyn)
Dexter[2]	Defaid Ceri	Highland
Friesian Prydeinig (Grddl[1])	Defaid Epynt Caled	Merlod Mynydd Cymreig

Yn ôl i'r Cynnwys

Gwartheg	Defaid (parhad)	Ceffylau
Galloway[3]	Defaid Llanwenog	(Adran A Lled–wyllt[6])
Gloucester	Defaid Maesyfed	New Forest
Guernsey	Defaid Mynydd Cymreig Du	Percheron Prydeinig
Guernsey (Ynys[4])	Defaid Mynydd Penfrith	Shire
Gwartheg Duon Cymreig	Defaid Penwyn Llanymddyfri	Suffolk
Hereford (Grddl[1])	Defaid Torddu a Thorwen	
Highland	Derbyshire Gritstone	
Irish Moiled / Maol[2]	Devon & Cornwall Longwool	
Jersey (Ynys[4])	Devon Closewool	
Lincoln Red	Dorset Down	
Lincoln Red (Grddl[1])	Dorset Horn	
Longhorn	Exmoor Horn	
Luing	Greyface Dartmoor	
Northern Dairy Shorthorn[5]	Hampshire Down	
Redpoll	Hebridean	
Shetland	Herdwick	
Sussex	Jacob	
Vaynol	Leicester Longwool	
White Park	Lincoln Longwool	
Whitebred Shorthorn	Lonk	
	Manx Loghtan	
	Norfolk Horn	
	North Ronaldsay / Orkney	
	Oxford Down	
	Portland	
	Romney	
	Ryeland	
	Shetland (Tir Mawr)	
	Shetland (Ynys[4])	
	Shropshire	
	Soay	
	Southdown	
	Teeswater	
	Wensleydale	
	Whiteface Dartmoor	
	Whitefaced Woodland	
	Wiltshire Horn	

[01] Mae “Grddl” yn golygu anifeiliaid sydd wedi’u cofrestru fel rhai pedigri ac sy’n rhan o ‘Boblogaeth Wreiddiol’ y brîd hwnnw, fel arfer ar is–gofrestr ‘gaeedig’ ar wahân o lyfr buchesi cymdeithas y brîd.

[2] Bridiau brodorol sydd mewn perygl yn y DU ac yng Ngweriniaeth Iwerddon.

[3] Mae “Galloway” yn cynnwys gwartheg Galloway du, gwyn, melyn a chefnwyn.

[4] Mae “Ynys” yn golygu anifeiliaid sydd wedi’u cofrestru fel rhai pedigri ac sy’n rhan o boblogaeth yr ‘Ynys’ y brîd hwnnw, fel arfer ar is–gofrestr ‘gaeedig’ ar wahân o lyfr cymdeithas y brîd.

[5]Mae gwartheg North Dairy Shorthorn yn cael eu hystyried yn anifeiliaid ar wahân o fewn y brîd Dairy Shorthorn.

[6]Mae “Adran A lled–wyllt” yn cyfeirio at is–boblogaeth benodol o anifeiliaid pedigri sydd wedi’u cofrestru ar wahân yn llyfr gre Cymdeithas y Merlod a’r Cobiau Cymreig (yn unol â’r rheolau). Er mwyn cadw eu statws fel anifeiliaid lled–wyllt, rhaid iddynt aros yn eu hamgylchedd dynodedig a bydd ganddynt basbortau unigol gyda’u statws lled–wyllt wedi’i nodi’n swyddogol arnynt. Dylech gadarnhau cymhwysedd pob anifail unigol gyda Chymdeithas y Merlod a’r Cobiau Cymreig sy’n cadw rhestr o’r holl ferlod a all fod yn gymwys am statws “Adran A lled–wyllt”.

Yn ôl i’r Cynnwys

Opsiwn 41a – Rheoli'r pori ar dir agored

- I'w gynnal ar dir cynefin yn unig.
- Opsiwn parsel cyfan sy'n seiliedig ar y gyfran sy'n gynefin (glaswelltir ucheldir / gorgors a gweundir).
- Rhaid cytuno ar raglen stocio a fydd yn nodi'r nifer lleiaf a mwyaf o unedau da byw a fydd yn cael bod ar dir y contract unrhyw adeg o'r flwyddyn.
- Cewch ofyn am hyd at 10 niwrnod di-stoc ymlaen llaw at ddiben trin anifeiliaid bob blwyddyn galendr
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddangos pan ofynnir amdano.
- Os nad oes ffiniau ffisegol i dir y contract, rhaid bod ffin y tir yn weladwy o dddechrau gyfer RheoliRhaid ichi benderfynu sut orau i farcio ffiniau allanol tir y contract, er enghraifft, torri rhimyn o dyfiant neu gosod marciau fel cerrig neu byst. Nid oes gofyn penodol ynghylch pellter y marciau hyn oddi wrth ei gilydd ond rhaid bod modd gweld un ooes gofyn

Peidiwch â:

- Cadw mwy o stoc ar y tir nag a ganiateir ar unrhyw ddiwrnod penodol
- Rhoi porthiant atodol i'r da byw arno.

Opsiwn 41b – Rheoli'r pori ar dir agored â phori cymysg

- I'w gynnal ar dir cynefin yn unig.
- Opsiwn parsel cyfan sy'n seiliedig ar y gyfran sy'n gynefin (glaswelltir ucheldir / gorgors a gweundir).
- Rhaid cytuno ar raglen stocio a fydd yn nodi'r nifer lleiaf a mwyaf o unedau da byw a fydd yn cael bod ar dir y contract unrhyw adeg o'r flwyddyn.
- Cewch ofyn am hyd at 10 niwrnod di-stoc ymlaen llaw at ddiben trin anifeiliaid bob blwyddyn galendr
- Os nad oes ffiniau ffisegol i dir y contract, rhaid bod ffin y tir yn weladwy o dddechrau gyfer RheoliRhaid ichi benderfynu sut orau i farcio ffiniau allanol tir y contract, er enghraifft, torri rhimyn o dyfiant neu gosod marciau fel cerrig neu byst. Nid oes gofyn penodol ynghylch pellter y marciau hyn oddi wrth ei gilydd ond rhaid bod modd gweld un ooes gofyn
- Bydd y cyfraddau stocio yn cael eu cyfrifo a'u darparu ar gyfer pob parsel unigol o dir.
- Rhaid i o leiaf 30% o'r unedau da byw fod yn wartheg pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o'r unedau da byw fod yn ddefaid pori ym mhob blwyddyn galendr.
- Bydd yn rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddangos pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Cadw mwy o stoc ar y tir nag a ganiateir ar unrhyw ddiwrnod penodol
- Rhoi porthiant atodol i'r da byw arno.

Opsiwn 100 – Coetir di–stoc

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Cwympo coed.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 420 – Sefydlu coed a prysgwydd trwy blannu (llai na 0.25ha)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.
- Rhaid rheoli coed a llwyni sydd wedi'u plannu dan y rhaglen gwaith cyfalaf drwy chwynnu (gweler y Manylebau Technegol Gwaith Cyfalaf).
- Rhaid cadw cofnod o'r plannu a'r chwynnu yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu fod y dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Cwympo coed.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn. Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.
- Plannu coed ynn fel rhan o unrhyw gymysgedd o blanhigion oherwydd clefyd y coed ynn (Chalara fraxinea).

Opsiwn 421 – Sefydlu coed a prysgwydd trwy aildyfiant naturiol (llai na 0.25ha)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.
- Gadewch i'r coed a'r prysgwydd adfywio'n naturiol.

Peidiwch â:

- Cwympo coed.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 103 – Prysgwydd di–stoc

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 104 – Coetir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn, ac eithrio bod modd defnyddio tail buarth cyn belled nad yw o dan frigdwf y coed nac o fewn 5 metr i ymyl allanol brigdwf y coed.

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.

- Cynhaliwch borfa amrywiol ei hyd yn ystod y tymor tyfu. Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7cm ac o leiaf 20% fod yn dalach na 7cm er mwyn i blanhigion allu blodeuo ac i greu cynefin mwy amrywiol.

- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.

- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.

- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.

- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rhoi porthiant atodol.

- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.

- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.

- Storio deunyddiau neu beiriannau neu ddefnyddio i barcio ceir.

Opsiwn 106 – Parciau a gerddi hanesyddol

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn, ac eithrio bod modd defnyddio tail buarth cyn belled nad yw o dan frigdwf y coed nac o fewn 5 metr i ymyl allanol brigdwf y coed.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Cynhaliwch borfa amrywiol ei hyd yn ystod y tymor tyfu. Rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7cm ac o leiaf 20% fod yn dalach na 7cm er mwyn i blanhigion allu blodeuo ac i greu cynefin mwy amrywiol.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Cadwch nodweddion traddodiadol fel rheiliau haearn, estyll pren neu waliau cerrig fel y maen nhw wedi'u nodi yn y Contract neu ffurflen yr Adroddiad Archeolegol.
- Cofnodwch unrhyw enghreifftiau o gynnal y nodweddion traddodiadol fel y maen nhw wedi'u nodi yn y Contract neu ffurflen yr Adroddiad Archeolegolyn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rhoi porthiant atodol.

- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau neu ddefnyddio i barcio ceir.
- Gosod mannau bwydo a dŵr i'w yfed o fewn 10 metr i nodweddion gardd neu barc (gan gynnwys gwrthgloddiau).
- Gadael i dda byw niweidio nodweddion parc/gardd.
- Difrodi
- llwybrau hanesyddol drwy dir parc.

Opsiwn 109 – Glaswelltir metelaidd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Gallwch ganiatáu pori ysgafn neu atal pori'n llwyr er mwyn i 80% o'r borfa (ac eithrio tir moel) fod rhwng 2 a 5 cm o uchder.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 115 – Gweundir sych ar lawr gwlad gyda llai na 50% yn eithin man

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn yn y Contract.

	Uchafswm	**Isafswm**
1 Ebrill – 30 Mehefin	0.60 uned da byw/ha	0.20 uned da byw/ha
1 Gorffennaf – 30 Medi	0.30 uned da byw/ha	0.10 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.05 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha neu 0.02 uned da byw/ha o fewn 500m i'r arfordir

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.

- Rhoi porthiant atodol
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 116 – Gweundir sych ar lawr gwlad gyda mwy na 50% yn eithin man

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract

	Uchafswm	**Isafswm**
1 Ebrill – 30 Mehefin	0.60 uned da byw/ha	0.40 uned da byw/ha
1 Gorffennaf – 30 Medi	0.30 uned da byw/ha	0.20 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.05 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha neu 0.02 uned da byw/ha o fewn 500m i'r arfordir

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.

- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 117 – Gweundir gwlyb ar lawr gwlad gyda llai na 60% yn laswellt y gweunydd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi’i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	**Isafswm**
1 Ebrill – 30 Mehefin	0.30 uned da byw/ha	0.20 uned da byw/ha
1 Gorffennaf – 30 Medi	0.20 uned da byw/ha	0.10 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.05 uned da byw/ha	0.01 uned da byw/ha

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.

- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 118 – Gweundir gwlyb ar lawr gwlad gyda mwy na 60% yn laswellt y gweunydd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	Isafswm
1 Ebrill – 30 Mehefin	0.40 uned da byw/ha	0.20 uned da byw/ha
1 Gorffennaf – 30 Medi	0.20 uned da byw/ha	0.10 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.05 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha neu 0.01 uned da byw/ha lle bo rhywogaeth planhigyn â blaenoriaeth yn tyfu

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 119 – Sefydlu gweundir ar lawr gwlad ar laswelltir

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	Isafswm
1 Ebrill – 30 Mehefin	0.10 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha
1 Gorffennaf – 30 Medi	0.05 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.01 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 120 – Rheoli glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Cynhaliwch borfa amrywiol ei hyd, gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 3 cm a 20 cm rhwng 15 Mai a 15 Gwnewch yn siŵr bod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 cm a 10 cm rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 121 – Adfer glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Cynhaliwch borfa amrywiol ei hyd, gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 3 cm a 20 cm rhwng 15 Mai a 15 Medi. Gwnewch yn siŵr bod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 cm a 10 cm rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- Gofalwch fod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 centimetr a 10 centimetr o'r 1af o Hydref hyd at 31 Mawrth.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.

- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 122 – Adfer glaswelltir asidig heb ei wella ar lawr gwlad yn gaeau gwair

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Mai ymlaen bob blwyddyn.
- Lladdwch gnwd o wair a'i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi.
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid i chi gael gwared o'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi'i ddifetha.
- Cadwch gofnod o ddyddiad cau da byw allan, y gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 123 – Glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad; tir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Ar dir sy'n cael ei bori gan ddefaid neu gymysgedd o ddefaid ac anifeiliaid trwm rhwng 15 Mai a 15 Medi, rhaid i'r borfa fod o amrywiol hyd gydag o leiaf 50% o'r borfa a'r blodau yn dalach na 10 cm ac o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau yn fyrrach na 20 cm.
- Ar dir nad yw'n cael ei bori gan ddefaid rhwng 15 Mai a 15 Medi, rhaid cynnal porfa o amrywiol hyd gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 5 a 20 cm o uchder.
- Gofalwch fod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 a 10 centimetr rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- Cadwch Ddyddiadur Stocio rhwng 15 Mai a 15 Medi bob blwyddyn, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.

- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 124 – Glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad; gweirglodd

- Mae rheolau cynefin Cod y Fferm Gyfan yn berthnasol i'r holl dir o fewn yr opsiwn hwn ac eithrio bod modd defnyddio tail buarth bob yn ail flwyddyn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Mai ymlaen bob blwyddyn.
- Lladdwch gnwd o wair a'i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid i chi gael gwared o'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi'i ddifetha.
- Cadwch gofnod o ddyddiad cau da byw allan, y gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 125 – Adfer glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Ar dir sy'n cael ei bori gan ddefaid neu gymysgedd o ddefaid ac anifeiliaid trwm rhwng 15 Mai a 15 Medi, rhaid i'r borfa fod o amrywiol hyd gydag o leiaf 50% o'r borfa a'r blodau yn dalach na 10 cm ac o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau yn fyrrach na 20 cm.
- Ar dir nad yw'n cael ei bori gan ddefaid rhwng 15 Mai a 15 Medi, rhaid cynnal porfa o amrywiol hyd gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 5 a 20 cm o uchder.
- Gofalwch fod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 a 10 centimetr rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- Cadwch Ddyddiadur Stocio rhwng 15 Mai a 15 Medi, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.

- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 126 – Adfer glaswelltir niwtral heb ei wella ar lawr gwlad yn gaeau gwair

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Mai ymlaen bob blwyddyn.
- Lladdwch gnwd o wair a'i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi.
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid i chi gael gwared o'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi'i ddifetha.
- Cadwch gofnod o ddyddiad cau da byw allan, y gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 128 – Glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Rhaid i'r borfa fod o uchder amrywiol gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 3 a 50 cm o uchder rhwng 15 Mai a 15 Medi.
- Gofalwch fod o leiaf 60% o'r borfa rhwng 2 a 10 centimetr rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.

- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Yn ôl i'r Cynnwys

Opsiwn 129 – Adfer glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Rhaid i'r borfa fod o uchder amrywiol gydag o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau rhwng 3 a 50 cm o uchder rhwng 15 Mai a 15 Medi.
- Gofalwch fod o leiaf 50% o’r borfa rhwng 2 a 10 centimetr rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth.
- .Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.

- Storio deunyddiau neu beiriannau.

[Yn ôl i'r Cynnwys]

Opsiwn 130 – Adfer glaswelltir calchaidd heb ei wella ar iseldir; yn gaeau gwair

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Mai ymlaen bob blwyddyn.
- Lladdwch gnwd o wair a'i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi.
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid i chi gael gwared o'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi'i ddifetha.
- Cadwch gofnod o ddyddiad cau da byw allan, y gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 131 – Troi tir âr yn dir pori parhaol (heb ei wrteithio)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Ar ôl ei sefydlu, dylid cynnal yr ardal fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.
- Cofnodwch y gwaith o sefydlu ac unrhyw enghreifftiau o dorri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 132 – Troi glaswelltir wedi’i wella yn laswelltir wedi’i led–wella (caeau gwair)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Mai ymlaen bob blwyddyn.
- Lladdwch gnwd o wair a’i gywain o leiaf unwaith y flwyddyn rhwng 15 Gorffennaf a 30 Medi
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid mynd â'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi’i ddifetha.
- Cadwch gofnod o’r dyddiad pan gafodd da byw eu cau allan o’r cae, y gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 133 – Glaswelltir gwlyb ar lawr gwlad

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cadwch y borfa fel bod 80% o’r glaswelltau (heb gynnwys brwyn) rhwng 10–30cm o uchder.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 134 – Adfer glaswelltir gwlyb ar lawr gwlad yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cadwch y borfa fel bod 80% o'r glaswelltau (heb gynnwys brwyn) rhwng 10–30cm o uchder.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 139 – Mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill gyda llai na 50% yn laswellt y gweunydd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	Isafswm
1 Ebrill –30 Medi	0.10 uned da byw/ha	0.05 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.01 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 140 – Mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill gyda mwy na 50% yn laswellt y gweunydd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	Isafswm
1 Ebrill –30 Medi	0.30 uned da byw/ha	0.20 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.10 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha

- Cadwch ddyddiadur stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 141 – Adfer mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill (dim pori)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 142 – Adfer mawnogydd yr iseldir a chorsydd asidig eraill yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	**Isafswm**
1 Ebrill – 30 Medi	0.10 uned da byw/ha	0.05 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Mawrth	0.01 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha

- Cadwch Ddyddiadur Stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 143 – Ffen yr iseldir

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli drwy bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder rhwng 10 cm a 80 cm ac eithrio lle bo mwsogl yn tyfu.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 144 – Adfer ffen yr iseldir (dim pori)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 145 – Adfer ffen yr iseldir yn dir pori

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli drwy bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder rhwng 10 cm a 80 cm ac eithrio lle bo mwsogl yn tyfu.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 146 – Gwelyau cyrs di–stoc

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 147 – Creu gwelyau cyrs

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 148 – Glaswelltir yr arfordir (clogwyni a llethrau arforol)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli drwy bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder, gydag o leiaf 30% o'r borfa'n fyrrach na 10 cm a dim mwy na 30% yn dalach na 20 cm.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Yn ôl i'r Cynnwys

Opsiwn 149 – Adfer morfa heli (dim pori)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.
- Codwch sbwriel.
- Cofnodwch unrhyw gasglu sbwriel, torri a thocio chwyn niweidiol a defnydd o gerbydau ar gyfer achosion o argyfwng yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Defnyddio cerbydau heblaw mewn argyfwng. Rhaid cofnodi rhif yr achos er mwyn gallu cadarnhau.
- defnyddio dulliau peiriannyddol i gasglu sbwriel.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 150 – Creu morfa heli

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli drwy bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder, gydag o leiaf 20% o'r borfa'n fyrrach na 10 cm ac o leiaf 20% yn dalach na 10 cm.
- Codwch sbwriel.
- Cofnodwch y gwaith o godi sbwriel, o dorri neu docio i reoli chwyn niweidiol ac o ddefnydd cerbydau ar gyfer achosion argyfwng (gan gynnwys rhif y digwyddiad) yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Defnyddio cerbydau, ac eithrio lle bo'n hanfodol oherwydd argyfwng. Rhaid cofnodi rhif yr achos er mwyn gallu cadarnhau.
- Ailgodi'r aliniad gwreiddiol o amddiffynfeydd môr na gwneud unrhyw waith ar yr amddiffynfeydd môr gwreiddiol heblaw am resymau iechyd a diogelwch i sefydlogi'r traeth, ac os felly gyda chaniatâd Rheolwr eich Contract yn unig.
- Defnyddio peiriannau i gasglu sbwriel.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.

- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 151 – Creu graean arfordirol a thwyni tywod â llystyfiant

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid rheoli drwy bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder, gydag o leiaf 20% o'r borfa'n fyrrach na 5 cm ac o leiaf 40% yn dalach na 10 cm.
- Codwch sbwriel.
- Cofnodwch y gwaith o godi sbwriel, o dorri neu docio i reoli chwyn niweidiol ac o ddefnydd cerbydau ar gyfer achosion argyfwng (gan gynnwys rhif y digwyddiad) yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Defnyddio cerbydau, ac eithrio lle bo'n hanfodol oherwydd argyfwng. Rhaid cofnodi rhif yr achos er mwyn gallu cadarnhau.
- Defnyddio peiriannau i gasglu sbwriel.
- Rheoli neu geisio cael gwared â chwningod.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.

- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 153 – Gwyndwn o feillion coch

- Rhaid i o leiaf 80% o'r borfa fod yn feillion coch. Caniateir cymysgedd o gyltifarau meillion coch, a chanran o hadau pys–y–ceirw (rhaid cadw labeli'r hadau priodol).
- Rhaid cadw derbynebau'r had a'u darparu ar gyfer eu harchwilio
- Cadwch gofnod o ddyddiad sefydlu, defnyddio glyffosad, dyddiadau torri a dyddiad cau'r ardal a'i hagor i dda byw (gweler y manylion isod) yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri mwy na 50% o'r gwndwn ar unrhyw adeg unigol, a pheidiwch torri'r 50% arall nes i'r hanner cyntaf ddechrau blodeuo eto.
- Defnyddio cymysgedd o hadau â rhygwellt, meillion gwyn neu unrhyw rywogaeth arall ac eithrio meillion coch neu bys–y–ceirw.
- Defnyddio chwynladdwyr na phlaladdwyr gan gynnwys pryfladdwr, ffwngladdwr a gwenwyn malwod, ac eithrio glyffosad ar ôl 1 Hydref i chwistrellu llystyfiant cyn ailsefydlu gwyndwn o feillion coch. Wrth ddefnyddio glyffosad, rhaid cadw llain glustogi o leiaf 10 metr o led rhwng safle sy'n cael ei drin a'r cwrs dŵr agosaf.
- Pori rhwng 1 Mawrth ac 30 Medi. Os yw'r un cae i'w ddefnyddio am ddwy flynedd yn olynol, dylid pori rhwng 1 Hydref a diwedd Chwefror yn unig, ac ni ddylai'r borfa gael ei bori'n is na 10 centimedr yn ystod y cyfnod hwn.
- Aredig, plannu, ail–hau na hau had rhwng 15 Mai a 1 Hydref.

Opsiwn 155 – Rheoli maethynnau'n well trwy gynllunio a chodi samplau pridd

- Rhaid diweddaru'ch Cynllun Rheoli Maethynnau erbyn 15 Ionawr bob blwyddyn yn unol â gofynion RB209*. Rhaid i'r cynllun ddangos sut y byddwch yn rheoli maethynnau (defnyddio Slyri/Tail a gwrtaith) yn ystod y flwyddyn nesaf. Gellir diweddaru'r cynllun ar bapur neu drwy ddefnyddio meddalwedd PLANET. Rhaid i'r Cynllun Rheoli Maethynnau cyfredol fod ar gael i'w weld pan ofynnwn amdano.

- Rhaid cadw cofnodion manwl am bob gwasgariad o slyri/tail neu wrtaith gan ddefnyddio'r Templed Cofnodi Maethynnau Cae sydd yn eich contract neu'n electronig gan ddefnyddio meddalwedd PLANET**. Rhaid i'r cofnodion cae fod ar gael inni eu gweld pan ofynnwn amdanynt.

Peidiwch â:

- Defnyddio slyri/tail, gwrtaith na chalch ar dir lle mae Opsiynau Rheoli Glastir neu God y Fferm Gyfan yn gwahardd defnydd o'r fath, hyd yn oed os yw'r defnydd yn cael ei argymell yn y Cynllun Rheoli Maethynnau.

- Defnyddio mwy o slyri/tail neu wrtaith na'r swm sy'n cael ei argymell yn eich Cynllun Rheoli Maethynnau.

*Gellir llwytho RB209 i lawr o wefan Defra http://www.defra.gov.uk/publications/2011/03/25/fertiliser–manual–rb209/

**Gellir llwytho meddalwedd PLANET i lawr yn rhad ac am ddim o http://www.planet4farmers.co.uk/

Opsiwn 156 – Lleiniau clustogi o borfa i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Ar ôl ei sefydlu, dylid cynnal y darn tir fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.
- Rhaid cadw cofnod o'r gwaith sefydlu yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 157 – Lleiniau clustogi o borfa i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo; tirwedd ffosydd

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Ar ôl ei sefydlu, dylid cynnal y darn tir fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.
- Rhaid cadw cofnod o'r gwaith sefydlu yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 158 – Lleiniau clustogi i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo ar dir wedi'i aredig

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Ar ôl ei sefydlu, dylid cynnal y darn tir fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.
- Rhaid cadw cofnod o'r gwaith sefydlu yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 159 – Rheoli glaswelltir heb fewnbynnau rhwng 15 Hydref a 31 Ionawr

- Rhaid rheoli'r borfa trwy bori neu dorri er mwyn cynnal y darn tir fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.
- Rhaid cofnodi pob gwasgariad o wrtaith, chwynladdwyr, plaladdwyr a phob mewnbwn arall fel sy'n ofynnol dan God y Fferm Gyfan.

Peidiwch â:

- Aredig, plannu, ail–hau na hau had.
- Gwasgaru gwrtaith organig neu anorganig gan gynnwys gwrtaith artiffisial, tail buarth, slyri neu ddŵr budr rhwng 15 Hydref a 31 Ionawr.
- Defnyddio unrhyw chwynladdwr rhwng 15 Hydref a 31 Ionawr, ac eithrio i sbot–chwynnu a rheoli chwyn niweidiol.
- Defnyddio pryfladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod rhwng 15 Hydref a 31 Ionawr
- Gadael i dda byw stablad (sathru) y pridd (gellir derbyn rhywfaint bach o stablad o fewn 5 metr i fylchau cae a mannau cyfyng).
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu neu glirio ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Moeli'r pridd wrth i gerbydau ei rigoli.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 160 – Dim calch ar dir wedi'i wella na glaswelltir wedi'i led–wella ar briddoedd mawn

- Rhaid rheoli'r borfa trwy bori neu dorri er mwyn cynnal y darn tir fel glaswelltir gyda'r borfa o leiaf 5cm o uchder.

Peidiwch â:

- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i ostwng asidedd y pridd.
- Aredig, plannu, ail–hau na hau had.
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio na chlirio ffosydd.
- Rhoi porthiant atodol.
- Gadael i dda byw stablad (sathru) y pridd (gellir derbyn rhywfaint bach o sathru o fewn 5 metr i fylchau cae a mannau cyfyng).
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Plannu coed.
- Moeli pridd wrth i gerbydau ei rigoli.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 161 – Rheoli glaswelltir ar gyfer y frân goesgoch (bwydo)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Gwnewch yn siŵr bod o leiaf 80% o'r borfa rhwng 3 cm a 5 cm drwy gydol y flwyddyn.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 162 – Cnwd ŷd yr hydref heb ei chwistrellu ar gyfer bras yr ŷd (nythu a bwydo)

- Rhaid sefydlu cnwd ŷd yr hydref cyn 31 Hydref o fewn y parsel(i) cymwys a nodir yn y Contract.
- Rhaid rheoli'r arwynebedd lleiaf y gofynnir amdano yn y Contract bob blwyddyn.
- Rhaid i bob plot fod yn 2 hectar o leiaf, ac o leiaf 75 metr o led.
- Rhaid sefydlu'r cnwd mewn gwely had wedi'i drin.
- Cofnodwch y gwaith sefydlu, chwynnu â pheiriant, cynaeafu, torri, tocio, aredig, trin, ail hau a hau had, gwasgaru gwrtaith a'r dyddiad y mae'r pori'n cychwyn yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Hau o dan y cnwd
- Sefydlu'r cnwd drwy hau â dril neu fras–drin.
- Hau Indrawn
- Defnyddio peiriant i chwynnu cyn 25 Awst y flwyddyn ganlynol
- Defnyddio pryladdwr
- Defnyddio unrhyw chwynladdwr (ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol) cyn 1af Awst
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd.
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai'ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a'ch bod yn ei ddrilio gyda'r had
- Caniatáu i dda byw bori cyn 25 Awst y flwyddyn ganlynol

- Aredig, plannu, ail hau na hau had ar ôl sefydlu’r cnwd hyd at 25 Awst y flwyddyn ganlynol

Opsiwn 163 – Cnwd haidd gwanwyn heb ei chwistrellu ar gyfer bras yr ŷd (nythu & bwydo)

- Rhaid sefydlu cnwd haidd gwanwyn rhwng 15 Mawrth a 15 Ebrill bob blwyddyn o fewn y parsel(i) cymwys a nodwyd yn y Contract.
- Rhaid rheoli'r arwynebedd lleiaf y gofynnir amdano yn y Contract bob blwyddyn.
- Rhaid i bob plot fod yn 2 hectar o leiaf, ac o leiaf 75 metr o led.
- Rhaid sefydlu'r cnwd mewn gwely had wedi'i drin.
- Cofnodwch y gwaith sefydlu, chwynnu â pheiriant, cynaeafu, torri, tocio, aredig, trin, ail hau a hau had, gwasgariad o wrtaith a'r dyddiad y mae'r pori'n cychwyn yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Hau o dan y cnwd.
- Sefydlu'r cnwd drwy hau â dril neu fras–drin.
- Defnyddio peiriant i chwynnu cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Defnyddio pryladdwyr.
- Defnyddio unrhyw chwynladdwr (ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol) cyn 1af Awst
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd.
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai'ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a'ch bod yn ei ddrilio gyda'r had
- Gwasgaru gwrtaith organig na gwrtaith anorganig cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol

- Cynaeafu, torri neu docio cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Caniatáu i dda byw bori cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Gwneud unrhyw waith maes ar ôl sefydlu’r cnwd cyn 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol
- Aredig, plannu, ail hau na hau had ar ôl sefydlu’r cnwd hyd at 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol.

Yn ôl i’r Cynnwys

Opsiwn 164 – Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (nythu a bwydo cywion)

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori
- Rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf rhaid i 25% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm, 25% rhwng 20 cm a 30 cm, a'r 50% arall yn fyrrach nag 20 cm.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Rhaid cynnal y brwyn, ond peidiwch â gadael iddynt orchuddio mwy na 30% o'r arwynebedd.
- Cewch ddefnyddio tail buarth rhwng 16 Gorffennaf a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Rhaid cadw cofnod o unrhyw waith maes gan gynnwys torri neu docio yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Gwasgaru gwrtaith anorganig neu artiffisial, slyri na dŵr budr ar unrhyw adeg.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Aredig, plannu, ail hau na hau had.
- Gwneud unrhyw waith maes (gan gynnwys torri neu docio) mewn caeau wedi'i amgáu rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio na chlirio ffosydd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

Yn ôl i'r Cynnwys

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 165 – Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (bwydo)

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf rhaid i 80% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm
- Rhwng 31 Gorffennaf a 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm, ac 20% yn dalach na 7 cm
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Rhaid cynnal y brwyn, ond peidiwch â gadael iddynt orchuddio mwy na 30% o'r arwynebedd
- Rhaid cynnal gorchudd tenau o frwyn wedi'u gwasgaru ar hyd at 30% o'r arwynebedd, heb unrhyw dyfiant mawr, trwchus o frwyn.
- Cewch ddefnyddio tail buarth rhwng 16 Gorffennaf a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Rhaid cadw cofnod o unrhyw waith maes gan gynnwys torri neu docio yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Gwasgaru gwrtaith anorganig neu artiffisial, slyri na dŵr budr ar unrhyw adeg.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Aredig, plannu, ail hau na hau had.
- Gwneud unrhyw waith maes (gan gynnwys torri neu docio) mewn caeau wedi'i amgáu rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf

- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio na chlirio ffosydd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 166 – Rheoli gweirgloddiau er lles y gylfinir (nythu)

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar yr holl dir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn ond y caniateir gwasgaru tail buarth bob yn ail flwyddyn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy bori a thorri gwair.
- Rhaid cadw da byw allan o'r cae o 1 Ebrill ymlaen bob blwyddyn.
- Torrwch unwaith y flwyddyn, ar ôl 15 Gorffennaf.
- Cynhaliwch yr adlodd gydag 80% o'r glaswelltau yn 5–15cm o uchder.
- Mae'n dderbyniol gwneud gwair neu wywair ond nid silwair. Rhaid i'r gwair neu wywair gael ei droi ddwywaith o leiaf.
- Rhaid mynd â'r deunydd a dorrwyd oddi ar y safle, hyd yn oed os yw'r glaw wedi'i ddifetha.
- Cadwch gofnod o'r dyddiad pan gafodd da byw eu cau allan o'r cae, yn ogystal â'r gwaith torri a symud deunydd a dorrwyd oddi ar y safle yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Torri'n is na 2 cm.
- Pori am 4 wythnos ar ôl torri.
- Gwneud unrhyw waith maes rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.

- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 167 – Rheoli glaswelltir er lles y cwtiad aur (bwydo)

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori
- Rhwng 15 Mawrth a 15 Mehefin rhaid i o leiaf 80% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm.
- Rhwng 1 Gorffennaf a 30 Medi rhaid i o leiaf 80% o'r borfa fod yn dalach na 10 cm.
- Rhwng 15 Hydref a 15 Chwefror y flwyddyn ganlynol rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm a rhaid i o leiaf 20% o'r glaswelltir fod yn dalach na 7 cm.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Rhaid cynnal y brwyn, ond peidiwch â gadael iddynt orchuddio mwy na 10% o'r arwynebedd.
- Cewch ddefnyddio tail buarth sydd wedi pydru rhwng 30 Medi a 14 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli brwyn o chwyn yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Gwasgaru mwy na 100 kilogram fesul hectar o nitrogen ar ffurf tail buarth mewn blwyddyn galendr.
- Gwasgaru gwrtaith anorganig neu artiffisial, slyri na dŵr budr ar unrhyw adeg.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.

- Aredig, plannu, ail hau na hau had.
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio na chlirio ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn rhwng 15 Mawrth a 30 30 Medi
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 168 – Rheoli tir er lles y gornchwiglen (bwydo a nythu)

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Erbyn 31 Mawrth rhaid i o leiaf 80% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm.
- Rhwng 1 Mai a 15 Gorffennaf rhaid i o leiaf 50% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm, ac o leiaf 10% o'r borfa yn dalach na 10 cm.
- Rhwng 16 Gorffennaf a 15 Chwefror y flwyddyn ganlynol rhai i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm a rhaid i o leiaf 20% o'r arwynebedd fod yn dalach na 7 cm.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Rhaid cynnal y brwyn, ond peidiwch â gadael iddynt orchuddio mwy na 20% o'r arwynebedd.
- Dylai rhwng 5% a 10% o'r arwynebedd fod yn dir moel.
- Cewch ddefnyddio tail buarth rhwng 16 Gorffennaf a 14 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Rhaid cadw cofnod o unrhyw waith maes gan gynnwys torri neu docio yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Rhaid cadw Dyddiadur Stocio rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf bob blwyddyn.

Peidiwch â:

- Gwneud unrhyw waith maes (gan gynnwys torri neu docio) mewn caeau wedi'i amgáu rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf.
- Gwasgaru gwrtaith anorganig neu artiffisial, slyri na dŵr budr ar unrhyw adeg.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.

- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Pori caeau wedi'u hamgáu â defaid rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf.
- Aredig, plannu, ail hau na hau had.
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio sydd eisoes yn bodoli neu glirio ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 169 – Cnydau ŷd gwanwyn, rêp had olew, had llin neu fwstard er lles y gornchwiglen (nythu)

- Rhaid sefydlu cnydau ŷd gwanwyn, rêp had olew, had llin neu fwstard erbyn 14 Ebrill bob blwyddyn o fewn y parsel(i) cymwys a nodwyd yn y Contract.
- Rhaid rheoli'r arwynebedd lleiaf y gofynnir amdano yn yn Contract bob blwyddyn.
- Rhaid sefydlu'r cnwd mewn gwely had wedi'i drin.
- Cofnodwch y gwaith sefydlu, chwynnu â pheiriant, cynaeafu, torri, tocio, aredig, trin, ail hau a hau had, a'r dyddiad y mae'r pori'n cychwyn yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Sefydlu'r cnwd drwy hau â dril neu fras–drin.
- Hau Indrawn
- Hau o dan y cnwd.
- Defnyddio peiriant i chwynnu cyn 1 Awst Defnyddio unrhyw chwynladdwr (ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn hysbysadwy neu rywogaethau estron goresgynnol) cyn 1af Awst
- Defnyddio pryfladdwyr.
- Defnyddio ffwngladdwyr ar ôl sefydlu'r cnwd.
- Defnyddio gwenwyn lladd malwod oni bai'ch bod yn dilyn egwyddorion rhaglen Integredig ar gyfer Rheoli Plâu a'ch bod yn ei ddrilio gyda'r had
- Defnyddio chwynladdwr (ac eithrio i sbot–chwynnu chwyn niweidiol) cyn 1 Awst.
- Cynaeafu, torri neu docio cyn 1 Awst

- Aredig, plannu, ail hadu na hau had ar ôl sefydlu hyd at 1 Awst

Yn ôl i'r Cynnwys

Opsiwn 170 – Lleiniau gwyndwn er lles y gornchwiglen (nythu)

- Rhaid sefydlu lleiniau gwyndwn drwy aredig a phlannu gwely hadau cyn 14 Ebrill bob blwyddyn o fewn y parsel(i) cymwys a nodwyd yn y Contract.
- Rhaid rheoli'r arwynebedd lleiaf y gofynnir amdano yn y Contract bob blwyddyn.
- Gadewch i'r plot aildyfu’n naturiol.
- Rhaid cadw cofnod o'r gwaith sefydlu yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Ar ôl sefydlu'r gwely hadau nes 1 Awst **Peidiwch â:**

- Hau unrhyw gnydau
- Aredig, plannu, ail hau na hau had
- Gwneud unrhyw waith maes na defnyddio cerbydau.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd
- Torri na thocio llystyfiant
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn
- Defnyddio chwynladdwr, plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod
- Gwasgaru gwrtaith organig neu anorganig
- Storio tail, deunyddiau na pheiriannau
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill
- Defnyddio fel trac
- Pori â da byw
- Rhoi porthiant atodol.

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.

Opsiwn 171 – Rheoli tir er lles mwyalchen y mynydd (bwydo)

- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy ei bori.
- Rhwng 1 Ebrill a 31 Gorffennaf rhaid i 80% o'r borfa fod yn fyrrach na 5 cm.
- Rhwng 15 Awst a 15 Mawrth y flwyddyn ganlynol rhaid i o leiaf 20% o'r borfa fod yn fyrrach na 7 cm a 20% o'r borfa yn dalach na 7 cm.
- Rhaid datblygu porfa ag ynddi o leiaf 3 rhywogaeth o blanhigion erbyn blwyddyn tri'r contract ac o leiaf 4 rhywogaeth o blanhigion erbyn diwedd y contract, ond nid rhygwellt, meillion gwyn, chwyn hysbysadwy na phlanhigion goresgynnol estron
- Rhaid cynnal y brwyn, ond peidiwch â gadael iddynt orchuddio mwy na 30% o'r arwynebedd.
- Cewch ddefnyddio tail buarth pydru rhwng 31 Gorffennaf a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol.
- Rhaid cadw cofnod o unrhyw waith maes gan gynnwys torri neu docio yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Gwneud unrhyw waith maes (gan gynnwys torri neu docio) mewn caeau rhwng 1 Ebrill a 31 Gorffennaf.
- Gwasgaru gwrtaith anorganig neu artiffisial, slyri na dŵr budr ar unrhyw adeg.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Aredig, plannu, ail hau na hau had.
- Gosod unrhyw systemau draenio newydd, addasu systemau draenio na chlirio ffosydd.

- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn rhwng 1 Ebrill a 15 Gorffennaf.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 172 – Rheoli Perllan

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cwblhewch unrhyw waith tocio neu blannu coed ffrwythau fel y nodir yn yr Atodlen Gwaith Cyfalaf yn y Contract.
- Os bydd pren marw yn cael ei symud i atal niwed i'r coed, dylid ei osod mewn pentwr mewn man lled gysgodol er lles ffyngau ac infertebratau.
- Tynnwch ffotograffau o unrhyw goed anniogel neu heintiedig sy’n cael eu cwympo, a’u darparu pan ofynnir amdanynt.
- Rhaid rheoli trwy dorri neu bori i gynnal porfa amrywiol ei huchder, gydag 80% o'r borfa rhwng 7 cm a 20 cm.
- Rhaid cadw cofnod o'r gwaith sefydlu a thocio yn y Dyddiadur Gwaith gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Cwympo coed.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Rhoi porthiant atodol.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 173 – Rheoli coridor nant

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 174 – Llain glustogi o borfa arw i rwystro erydiad ac i ddal dŵr ffo ar dir o dan gnwd âr

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Rhaid cadw'r holl dda byw allan
- Rhaid cadw cofnod o waith sefydlu'r cnwd a'r gwaith torri neu docio i reoli chwyn niweidiol yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant ac eithrio i reoli chwyn niweidiol.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 175 – Rheoli porfa arw; tir wedi'i hamgáu

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr opsiwn hwn.
- Cynhaliwch fel glaswelltir trwy dorri neu bori,
- Rhaid i o leiaf 75% o'r borfa a'r blodau yn dalach na 20 cm.
- Cofnodwch y gwaith torri neu docio i reoli prysgwydd yn y Dyddiadur Gwaith, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri'n is na 20 cm.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Rhoi porthiant atodol.
- Plannu coed.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.
- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 176 – Coetir – Pori ysgafn

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar y tir sy'n dod o dan yr Opsiwn hwn.
- Rhaid cadw at y lefelau pori uchaf ac isaf sy'n cael eu dangos isod oni bai bod cynllun pori mwy penodol wedi'i gynnwys yn y Contract.

	Uchafswm	**Isafswm**
1 Ionawr – 30 Medi	0.00 uned da byw/ha	0.00 uned da byw/ha
1 Hydref – 31 Rhagfyr	0.40 uned da byw/ha	0.10 uned da byw/ha

- Cadwch ddyddiadur stocio, gan ofalu fod y Dyddiadur ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.

Peidiwch â:

- Cwympo coed.
- Clirio unrhyw ffosydd sydd eisoes yn bodoli.
- Defnyddio plaladdwr, ffwngladdwr na gwenwyn malwod.
- Defnyddio calch nag unrhyw sylweddau eraill i newid asidedd y pridd.
- Torri na thocio llystyfiant.
- Llosgi llystyfiant neu ddeunyddiau eraill.
- Rowlio na llyfnu ag oged gadwyn.
- Plannu coed.
- Rhoi porthiant atodol i dda byw arno.
- Gwneud unrhyw weithgaredd sy'n symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau neu fel trac.

- Adeiladu trac, heol, buarth, llawr caled neu unrhyw strwythur newydd.
- Storio deunyddiau neu beiriannau.

Opsiwn 400 – Taliad rheoli ychwanegol; rheoli stoc

- Cydymffurfiwch â'r cynllun rheoli stoc yn y Contract y cytunwyd arno gyda Rheolwr eich Contract.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Peidiwch â:

- Gadael i'r stoc achosi niwed i nodweddion archeolegol, pridd sy'n agored i niwed na llystyfiant sydd dan fygythiad trwy eu gorbori / tanbori / stablad (sathru). .

Opsiwn 401 – Taliad rheoli ychwanegol; pori cymysg

- Rhaid i o leiaf 30% o'r Unedau Da Byw (UDB) fod yn wartheg pori yn ystod pob blwyddyn galendr.
- Rhaid i o leiaf 15% o'r Unedau Da Byw (UDB) fod yn ddefaid pori yn ystod pob blwyddyn galendr.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Opsiwn 412 – Taliad rheoli ychwanegol; rheoli llosgi

- Rhaid cydymffurfio â'r cynllun llosgi dan reolaeth y cytunwyd arno gyda Rheolwr eich Contract.
- Rhaid cydymffurfio â'r rheoliadau llosgi a chynnal eich cynllun llosgi, gan ofalu ei fod ar gael i ni ei weld pan ofynnwn amdano.
- Rhaid torri ffos dân o amgylch y safleoedd a fydd yn cael eu llosgi. Wrth dorri ffos dân, dylid cytuno ar raglen dorri ar gyfer pob blwyddyn y Contract.
- Bydd y cynllun yn dangos pa ddarnau o dir fydd yn cael eu llosgi. Fel canllaw, dylai'r rhannau sy'n cael eu llosgi fod rhwng 0.25 ac 1 hectar, yn unol â’r hyn y cytunwyd arno gyda Rheolwr eich Contract.

Peidiwch â:

- Llosgi'r un darn o lystyfiant fwy nag unwaith mewn pum mlynedd.
- Llosgi llystyfiant gweundir byr (llai na 10cm) neu weundir ar haenen denau o bridd (llai na 5cm o ddyfnder) neu ar lethrau serth (1 mewn 2 neu lai), neu lle mae dros 50% yn graig neu sgri.
- Llosgi wrth ochr rhedyn.
- Llosgi safleoedd lle mae cofnod o'r ferywen yn eich contract neu gynllun rheoli.
- Llosgi mwy na thraean llystyfiant gweundir yn ystod y cyfnod o bum mlynedd.
- Wrth dorri ffosydd tân, ni ddylid torri mwy na thraean llystyfiant gweundir yn ystod y cyfnod o bum mlynedd.

Opsiwn 403 – Taliad rheoli ychwanegol; ailwlychu

- Cydymffurfiwch â'r cynllun ailwlychu y cytunwyd arno gyda Rheolwr eich Contract.
- Porwch y safle yn unol â'ch cynllun pori yn y Contract..

Opsiwn 404 – Taliad rheoli ychwanegol; ailwlychu (tir wedi'i wella)

- Cydymffurfiwch â'r cynllun ailwlychu y cytunwyd arno gyda Rheolwr eich Contract.
- Porwch y safle yn unol â'ch cynllun pori yn y Contract.

Opsiwn 405 – Taliad rheoli ychwanegol; pori er lles infertebratau mewn tail

- Rheolwch drwy bori gwartheg, merlod neu geffylau yn unig rhwng 1 Mawrth a 31 Gorffennaf bob blwyddyn.
- Cadwch Ddyddiadur Stocio i nodi pa anifeiliaid unigol sydd wedi pori'r tir rhwng 1 Mawrth a 31 Gorffennaf ac am ba hyd.
- Rhaid cadw cofnodion meddygaeth ar gyfer trin llyngyr mewn da byw sy'n pori ar y parseli tir, a'u dangos pan ofynnwn amdanynt.

Peidiwch â:

- c h aniatáu i dda byw bori os ydynt wedi'u trin â chynnyrch avermectin rhwng 1

  Mawrth a 31 Gorffennaf neu yn ystod y 6 wythnos cyn cychwyn pori.
- caniatau i dda byw bori os ydynt wedi'u trin â bolws sy'n cynnwys avermectin yn ystod y tymor pori presennol.

Opsiwn 411 – Taliad rheoli ychwanegol; lleihau lefelau stocio

- Cydymffurfiwch â'r cynllun pori yn y Contract sy'n nodi'r gostyngiad ychwanegol mewn stoc sy'n ofynnol.
- Bydd angen cadw Dyddiadur Stocio a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Opsiwn 413 – Llwybrau Troed

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Creu llwybr troed newydd caniataol i gerddwyr ar hyd ffordd y mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno arno, sy'n cael ei ddangos ar fap y Contract.
- Gosod a chynnal arwyddion.
- Gosod a chynnal celfi mynediad eraill yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.
- Cadw arwyneb diogel caled neu o borfa cyfartal ei hyd, o leiaf 2m o led.
- Os ydych yn cadw arwyneb o borfa, gofalwch nad yw'n cael tyfu mwy na 10cm.
- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.
- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.
- Rhaid i'r llwybr fodloni Safon Brydeinig 5709 2006 ac olynwyr y safon honno.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.
- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).
- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl.

Opsiwn 414 Llwybrau Troed (Dim Cŵn)

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Creu llwybr troed newydd caniataol i gerddwyr heb gŵn ar hyd ffordd y mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno arno, sy'n cael ei ddangos ar fap y Contract.
- Gosod arwyddion clir sy'n dweud 'Dim Cŵn' i rwystro cerddwyr â chŵn rhag defnyddio'r llwybr.
- Gosod a chynnal arwyddion .
- Gosod a chynnal celfi mynediad eraill yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.
- Cadw arwyneb diogel caled neu o borfa cyfartal ei hyd, ar lwybr o leiaf 2m o led.
- Os ydych yn cadw arwyneb o borfa, gofalwch nad yw'n cael tyfu mwy na 10cm.
- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.
- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.
- Rhaid i'r llwybr fodloni Safon Brydeinig 5709 2006 ac olynwyr y safon honno.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.
- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).
- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl, oni bai'ch bod wedi cael caniatâd ymlaen llaw Llywodraeth Cymru.

Opsiwn 415 - Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Creu llwybr ceffyl/beiciau caniataol newydd neu lwybr caniataol newydd i bobl ag anableddau. ByddLlywodraeth Cymru wedi cytuno ar drywydd y llwybr, sy'n cael ei ddangos ar fap y Contract.
- Gosod a chynnal arwyddion .
- Gosod celfi mynediad eraill yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.
- Cadw arwyneb diogel cadarn o borfa gyfartal ei hyd, ar lwybr 3m o led. Rhaid cadw 3.7m uwch ei ben yn glir. Ni ddylai unrhyw lwybr i'r anabl fod yn fwy serth na 1:12
- Dylai fod iddo arwyneb caled (heblaw gyda chaniatâd Llywodraeth Cymru)
- Gosod a chynnal reilen dapio 10cm o'r llawr ar hyd ymyl y llwybr a gosod a chynnal canllawiau ar hyd llethrau a phontydd
- Os ydych yn cadw arwyneb o borfa, gofalwch nad yw'n cael tyfu mwy na 10cm.
- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.
- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.
- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).
- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl, oni bai'ch bod wedi cael caniatâd ymlaen llaw Llywodraeth Cymru.

Opsiwn 416 - Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl (Dim Cŵn)

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Creu llwybr ceffyl/beiciau caniataol newydd neu lwybr caniataol newydd i bobl ag anableddau. Bydd Llywodraeth Cymru wedi cytuno ar drywydd y llwybr, sy'n cael ei ddangos ar fap y Contract.
- Gosod a chynnal arwyddion dwyiaethog clir gan gynnwys rhai sy'n dweud 'Dim Cŵn' i rwystro cerddwyr â chŵn rhag defnyddio'r llwybr.
- Gosod celfi mynediad eraill yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.
- Cadw arwyneb diogel cadarn o borfa gyfartal ei hyd, ar lwybr 3m o led. Rhaid cadw 3.7m o uchder pen yn glir. Ni ddylai unrhyw lwybr i'r anabl fod yn fwy serth na 1:12
- Dylai fod iddo arwyneb caled (heblaw gyda chaniatâd Llywodraeth Cymru)
- Gosod a chynnal reilen dapio 10cm o'r llawr ar hyd ymyl y llwybr a gosod a chynnal canllawiau ar hyd llethrau a phontydd
- Os ydych yn cadw arwyneb o borfa, gofalwch nad yw'n cael tyfu mwy na 10cm.
- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.
- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.
- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).
- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl, oni bai'ch bod wedi cael caniatâd ymlaen llaw Llywodraeth Cymru.

Opsiwn 417 – Cyflwyno hawl tramwy cyhoeddus newydd

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Chi fydd perchennog rhydd-ddaliadaeth y tir o hyd.
- Byddwch yn cyflwyno'r llwybr yn Hawl Tramwy Cyhoeddus (gyda chymeradwyaeth lawn yr Awdurdod Lleol) ym mlwyddyn olaf eich Contract Glastir Uwch. Cyn y gallwn dalu'ch hawliad, rhaid bod gennych dystiolaeth ddogfennol gan yr Awdurdod Lleol bod y llwybr wedi'i gyflwyno.
- Creu llwybr troed newydd caniataol i gerddwyr ar hyd ffordd y mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno arno, sy'n cael ei ddangos ar fap y Contract.
- Gosod a chynnal arwyddion.
- Gosod a chynnal celfi mynediad eraill yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.
- Cadw arwyneb diogel caled neu o borfa cyfartal ei hyd, ar lwybr o leiaf 2m o led.
- Os ydych yn cadw arwyneb o borfa, gofalwch nad yw'n cael tyfu mwy na 10cm.
- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.
- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.
- Rhaid i'r llwybr fodloni Safon Brydeinig 5709 2006 ac olynwyr y safon honno.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.
- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).
- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl, oni bai'ch bod wedi cael caniatâd ymlaen llaw Llywodraeth Cymru.

Yn ôl i'r Cynnwys

Opsiwn 418 - Ardaloedd Mynediad Caniataol

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Neilltuo'r darnau o dir caeëdig i'r cyhoedd, yn unol â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru, sy'n cael eu dangos ar fap y Contract. Dylai'r cyhoedd fedru o leiaf cerdded, astudio natur neu gael picnic ble a fynnant ar y darn tir hwnnw. Hefyd, cewch ganiatáu gweithgareddau eraill, fel beicio, cyfeiriannu, dringo creigiau, marchogaeth neu fynd ar ddŵr i ganŵio neu bysgota.

- Gosod a chynnal arwyddion

- Gosod a chynnal celfi mynediad eraill â'ch cytundeb â Llywodraeth Cymru.

- Cynnal Asesiad Risg a gofalu ei fod ar gael ar gyfer ei archwilio.

- Rhaid wrth Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus. Rhaid cadw tystiolaeth ddogfennol ohoni ar gyfer ei harchwilio.

- Rhaid gofalu nad oes sbwriel ar y tir sydd â mynediad caniataol.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Codi tâl am ddefnyddio'r llwybr.

- Cau'r llwybr unrhyw bryd (heb gytundeb Llywodraeth Cymru).

- Gosod na chaniatáu unrhyw rwystrau ar draws y llwybr heblaw am gatiau hygyrch i wneud y llwybr yn hwylusach i ddefnyddwyr anabl, oni bai'ch bod wedi cael caniatâd ymlaen llaw Llywodraeth Cymru.

Opsiwn 419 - Torri llystyfiant â pheiriant at ddiben cadwraeth ar lennyrch mewn coedlannau

Fel arfer, bydd llwybr marchogaeth yn cynnwys darn canol o borfa gyda darn blodau a llwyni cymysg bob ochr iddo.

Rhaid cadw at yr amodau canlynol:

- Rhaid cadw at reolau cynefin Cod y Fferm Gyfan ar yr holl dir ddaw o dan yr opsiwn hwn.
- Lled llwybr marchogaeth ar gyfartaledd yw 5m
- Torrwch y darn canol (y borfa) o leiaf unwaith bob blwyddyn ar ôl 31 Awst.
- Torrwch y darn allanol (blodau a llwyni cymysg) unwaith bob dwy flynedd ar ôl 31 Awst.
- Cadwch gofnod o'r gwaith torri a thocio yn y Dyddiadur Gwaith a'i ddarparu pan ofynnir amdano.

Am ragor o wybodaeth am y math hwn o waith rheoli, ewch i http://www.forestry.gov.uk/pdf/ewgs-on011-ride-mangt.pdf/$FILE/ewgs-on011-ride-mangt.pdf.

Cewch ragor o wybodaeth yn y UK Forest Standard Guidelines ar Goedwigoedd a Bioamrywiaeth.

Peidiwch â gwneud y canlynol:

- Clirio ffosydd.
- Defnyddio pryfladdwyr, ffwngladdwyr a gwenwyn lladd malwod.
- Gwasgaru calch nac unrhyw sylwedd arall i newid asidedd y pridd.
- Llosgi llystyfiant na deunyddiau eraill.
- Rholio na llyfnu ag oged.
- Plannu coed.
- Cynnal unrhyw weithgareddau symud pridd.
- Ei ddefnyddio ar gyfer gweithgareddau â cherbydau na fel trac.
- Adeiladu traciau, ffyrdd, iardiau, arwynebau caled na strwythurau newydd.
- Storio deunydd na pheiriannau.

Atodiad 1 – Sut i ddweud y gwahaniaeth rhwng tir cynefin a thir wedi'i wella

Canllaw yw'r tabl ar y dudalen hon i'ch helpu yn unig i wahaniaethu rhyngddynt. Holwch am gyngor proffesiynol os nad ydych yn siŵr:

Mae'n bwysig iawn eich bod chi'n gallu dweud y gwahaniaeth rhwng tir wedi'i wella a thir cynefin. Mae hyn yn hanfodol er mwyn ichi allu diogelu cynefin, yn unol â Chod y Fferm Gyfan ac er mwyn ichi allu dewis Opsiynau Rheoli priodol i'w cynnal yn y mannau mwyaf addas i sicrhau'r manteision amgylcheddol mwyaf posibl. Dylai'r tabl isod eich helpu gyda'r broses.

Prif Ystyriaethau	
Cynefin	**Tir Wedi'i Wella**
Cyfansoddiad y Llystyfiant **Llai** na 25% o'r llystyfiant yn rhywogaethau amaethyddol sydd wedi'u hau, gan gynnwys rhygwellt a meillion gwyn.	**Cyfansoddiad y Llystyfiant** **Mwy** na 25% o'r llystyfiant yn rhywogaethau amaethyddol sydd wedi'u hau, gan gynnwys rhygwellt a meillion gwyn.
Hanes Rheoli Amaethyddol Blaenorol Mae llawer o'r arferion rheoli hyn wedi'u cynnal ar y tir. • Nid yw'n debygol o fod wedi'i aredig na'i ail–hau yn ystod y blynyddoedd diwethaf. • Heb gael fawr ddim gwrtaith anorganig / tail buarth, os o gwbl.	**Hanes Rheoli Amaethyddol Blaenorol** Mae o leiaf un o'r arferion rheoli hyn wedi'i gynnal ar y tir. • Tir âr neu dir pori sydd wedi'i aredig a'i ail–hau yn rheolaidd fel rhan o'r drefn reoli amaethyddol arferol. • Wedi cael llawer iawn o wrtaith anorganig / tail buarth / slyri / slwtsh.

• Cynhyrchiant isel – dim ond unwaith bob blwyddyn y ceir cnwd o wair neu silwair ohono. • Mae’n cael ei ladd fel arfer ar gyfer gwair. • Mae'r draeniad yn wael – mae'n gallu mynd yn wlyb neu’n frwynog ond gall fod yn sych iawn er enghraifft os yw ar is–haen ag iddi ddraeniad da megis calchfaen.	• Cynhyrchiant uchel – yn aml ceir dau neu dri thoriad o silwair bob blwyddyn neu un cnwd mawr o wair. Ar y cyfan, yn cael ei ystyried yn dir cynhyrchiol da. • Mae’n cael ei dorri fel arfer ar gyfer silwair. • Wedi'i ddraenio'n dda fel arfer.
Blodau a Glaswelltau Gwyllt • Weithiau mae ganddo amrywiaeth dda o flodau a glaswelltau gwyllt gwahanol sy'n nodweddiadol o'r math o bridd. Gall y blodau gwyllt gynnwys y pengaled, y gribell felen, llygad llo mawr, tresgl y moch a theim. • Mae rhywogaethau glaswelltir yn ymledu i bob rhan o'r cae fel arfer – weithiau bydd mwy o dan flodau nag o dan laswellt.	**Blodau a Glaswelltau Gwyllt** • Amrywiaeth gyfyngedig iawn o flodau gwyllt. Mae’r mathau nodweddiadol o flodau a geir ar laswelltir wedi'i wella yn cynnwys y blodyn melyn ymlusgol, ysgallen y maes, dail tafol, danadl a gwlydd y dom. • Gorchuddir y rhan fwyaf o'r cae â nifer fach iawn o rywogaethau – rhywogaethau amaethyddol fel arfer megis rhygwellt neu feillion gwyn.
Bywyd Gwyllt Cysylltiedig • Gwelir amrywiaeth eang o infertebrata (glöynnod byw, ceiliogod rhedyn, chwilod a thrychfilod eraill) yn aml yn ystod misoedd yr haf. Twmpathau morgrug o bryd i'w	**Bywyd Gwyllt Cysylltiedig** • Ychydig iawn o fywyd gwyllt cysylltiedig. Amrywiaeth gyfyngedig iawn o infertebrata a dim twmpathau morgrug. • Gall rhai glaswelltiroedd wedi'u

Yn ôl i’r Cynnwys

gilydd. • Rhydwyr sy'n nythu er enghraifft gylfinirod, gïachod, cornchwiglod.	gwella gynnal poblogaethau o anifeiliaid gwyllt pwysig er enghraifft cornchwiglod.

Tir Wedi'i Wella

Os yw mwy na 25% o’r llystyfiant yn rhywogaethau amaethyddol sydd wedi’u hau, gan gynnwys rhygwellt a meillion gwyn, caiff ei gategoreiddio fel tir wedi’i wella.

Atodiad 2 –Cod y Fferm Gyfan ac Opsiynau Rheoli -

Tabl Crynhoi Cyfraddau Talu a Math o Uned

	Cyfradd Dalu – £ yr hectar	**Uned**
Cod y Fferm Gyfan	6.00	Hyd at 20.00 ha
	4.00	20.01 i 50.00 ha
	1.00	50.01 i 100.00 ha
	0.50	Dros 100 ha

Rhif yr Opsiwn	**Opsiwn Rheoli**	**Cyfradd Dalu (£)**	**Uned**
5	Amodau rheoli manylach ar gyfer rheoli perthi (gwrychoedd)	0.27	m
14	Chwistrellu 100% o’r slyri	17.00	ha
14b	Chwistrellu 75% o’r slyri	12.50	ha
15	Tir pori parhaol heb fewnbynnau	94.00	ha
15c	Tir pori parhaol heb fewnbynnau ac â phori cymysg	106.00	ha
19	Glaswelltir gwlyb	107.00	ha
19b	Glaswelltir gwlyb – pori cymysg	119.00	ha
20	Gweundir	77.00	ha
20b	Gweundir – pori cymysg	89.00	ha

Rhif yr Opsiwn	Opsiwn Rheoli	Cyfradd Dalu (£)	Uned
21	Morfa heli	135.00	ha
21b	Morfa heli – pori cymysg	147.00	ha
22	Gweirglodd	154.00	ha
25	Twyni tywod	112.00	ha
25b	Twyni tywod – pori cymysg	124.00	ha
27	Ymyl o wyndwn	500.00	ha
28	Cadw sofl dros y gaeaf	122.00	ha
30	Ydau neu godlysiau heb eu chwistrellu	284.00	ha
31	Ydau heb eu chwistrellu, gyda sofl dros y gaeaf	440.00	ha
32b	Gwreiddgnydau heb eu chwistrellu	497.00	ha
33	Cnwd gorchudd i anifeiliaid gwyllt	604.00	ha
34	Talar o ŷd heb ei gynaeafu	525.00	ha
34b	Talar o ŷd heb ei wrteithio na'i chwistrellu	445.00	ha
37	Bridiau Prydeinig brodorol prin	49.00	UDB
41a	Pori ar dir agored	58.00	ha
41b	Pori ar dir agored â phori cymysg	70.00	ha
100	Coetir di–stoc	80.28	ha
101	Plannu coed a phrysgwydd trwy blannu	345.27	ha
102	Coed a phrysgwydd – aildyfiant naturiol	341.19	ha

Yn ôl i'r Cynnwys

Rhif yr Opsiwn	Opsiwn Rheoli	Cyfradd Dalu (£)	Uned
103	Prysgwydd di–stoc	140.49	ha
104	Coetir pori	78.30	ha
106	Parciau a gerddi	86.22	ha
109	Glaswelltir metelaidd	81.06	ha
115	Gweundir sych – llai na 50% yn eithin	89.74	ha
116	Gweundir sych – mwy na 50% yn eithin	89.74	ha
117	Gweundir gwlyb – llai na 60% yn laswellt y gweunydd	64.29	ha
118	Gweundir gwlyb – mwy na 60% yn laswellt y gweunydd	57.60	ha
119	Sefydlu gweundir	283.69	ha
120	Glaswelltir asidig heb ei wella	242.08	ha
121	Glaswelltir asidig heb ei wella (tir pori)	189.09	ha
122	Glaswelltir asidig heb ei wella (caeau gwair)	248.95	ha
123	Glaswelltir niwtral heb ei wella (tir pori)	161.39	ha
124	Glaswelltir niwtral heb ei wella (gweirglodd)	221.25	ha
125	Glaswelltir niwtral heb ei wella (tir pori)	161.39	ha
126	Glaswelltir niwtral heb ei wella (caeau gwair)	221.25	ha
128	Glaswelltir calchaidd heb ei wella	228.03	ha
129	Glaswelltir calchaidd heb ei wella (tir pori)	160.99	ha

Yn ôl i'r Cynnwys

Rhif yr Opsiwn	Opsiwn Rheoli	Cyfradd Dalu (£)	Uned
130	Glaswelltir calchaidd heb ei wella (caeau gwair)	220.85	ha
131	Troi tir âr yn dir pori (heb ei wrteithio)	245.88	ha
132	Troi glaswelltir wedi'i wella yn laswelltir wedi'i led–wella (caeau gwair)	234.50	ha
133	Glaswelltir gwlyb	151.39	ha
134	Glaswelltir gwlyb (tir pori)	241.67	ha
139	Cors – llai na 50% yn laswellt y gweunydd	189.93	ha
140	Cors – mwy na 50% yn laswellt y gweunydd	151.39	ha
141	Adfer cors (dim pori)	204.78	ha
142	Adfer cors (tir pori)	280.21	ha
143	Ffen	129.44	ha
144	Adfer ffen (dim pori)	204.78	ha
145	Adfer ffen (tir pori)	233.65	ha
146	Gwelyau cyrs di–stoc	67.03	ha
147	Creu gwelyau cyrs	401.40	ha
148	Glaswelltir yr arfordir	186.68	ha
149	Adfer morfa heli (dim pori)	268.17	ha
150	Creu morfa heli	242.08	ha
151	Creu graean a thwyni	300.63	ha

Rhif yr Opsiwn	Opsiwn Rheoli	Cyfradd Dalu (£)	Uned
153	Meillion coch	254.88	ha
155	Cynllun rheoli maethynnau	250.00	eitem
156	Lleiniau clustogi i rwystro erydiad	146.32	ha
157	Lleiniau clustogi i rwystro erydiad – ffosydd	204.78	ha
158	Lleiniau clustogi i rywstro erydiad o dir âr	379.80	ha
159	Glaswelltir heb fewnbynnau 15 Hyd – 31 Ion	44.22	ha
160	Dim calch ar dir mawn	53.70	ha
161	Rheoli glaswelltir – brân goesgoch	118.36	ha
162	Ydau hydref heb eu chwistrellu – bras yr ŷd	325.81	ha
163	Haidd gwanwyn heb ei chwistrellu – bras yr ŷd	455.88	ha
164	Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (nythu a chywion)	78.22	ha
165	Rheoli glaswelltir er lles y gylfinir (oedolion)	78.22	ha
166	Rheoli gweirgloddiau er lles y gylfinir (nythu)	194.36	ha
167	Rheoli glaswelltir er lles y cwtiaid aur	78.22	ha
168	Rheoli glaswelltir er lles y gornchwiglen (bwydo a nythu)	78.22	ha
169	Cnydau heb eu chwistrellu er lles y gornchwiglen (nythu)	302.82	ha
170	Lleiniau gwyndwn er lles y gornchwiglen (nythu)	497.02	ha

Yn ôl i'r Cynnwys

Rhif yr Opsiwn	Opsiwn Rheoli	Cyfradd Dalu (£)	Uned
171	Rheoli glaswelltir er lles mwyalchen y mynydd (bwydo)	78.22	ha
172	Rheoli Perllan	204.78	ha
173	Rheoli coridor nant	0.03	m^2
174	Llain glustogi o borfa arw	0.04	m^2
175	Rheoli porfa arw wedi'i hamgáu	254.92	ha
176	Coetir – pori ysgafn	57.87	ha
400	Rheoli stoc	18.00	ha
401	Pori cymysg	12.00	ha
412	Rheoli llosgi	220.80	Am y 3 ha cyntaf
		96.00	3.1 hyd 5 ha
		12.00	Dros 5ha hyd 10 ha
403	Ailwlychu	25.38	ha
404	Ailwlychu (tir wedi'i wella)	39.60	ha
405	Pori er lles infertebratau tail	28.08	ha
411	Lleihau lefelau stocio	267.60	UDB
413	Llwybrau Troed	0.35	m

Rhif yr Opsiwn	**Opsiwn Rheoli**	**Cyfradd Dalu (£)**	**Uned**
414	Llwybrau Troed (dim cŵn)	0.28	m
415	Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl	1.22	m
416	Llwybrau Ceffyl/Beiciau/Anabl (dim cŵn)	0.98	m
417	Cyflwyno hawl tramwy cyhoeddus newydd	210.00	item
418	Ardaloedd Mynediad Caniataol	411.00	ha
419	Torri llystyfiant â pheiriant at ddiben cadwraeth ar lennyrch mewn coedlannau	160.00	ha
420	Sefydlu coed a prysgwydd trwy blannu (llai na 0.25ha)	345.27	ha
421	Sefydlu coed a prysgwydd trwy aildyfiant naturiol (llai na 0.25ha)	341.19	ha